

*AS Eesti Telekom
konsolideeritud ja
emaettevõtja finantsaruanded
2002*

Konsolideeritud ja emaettevõtja finantsaruanded

SISUKORD

Tegevusaruanne	3
Kasumiaruanded	8
Bilansid	9
Omakapitali muutuste aruanne	10
Rahavoogude aruanded	11
Finantsaruannete lisad	12
1. Olulised raamatupidamispehimoitted	12
2. Segmendiaruandlus	16
3. Kasumiaruande lisainformatsioon	19
4. Maksustamine	20
5. Materiaalne pehivara.....	21
6. Kapitalirendiga soetatud pehivara (konsolideeritud).....	23
7. Immateriaalne pehivara.....	24
8. Tütarettevõtjad	25
9. Investeeringud sidusettevõtjatesse	25
10. Portfelliinvesteeringud.....	26
11. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	26
12. Varud.....	26
13. Raha ja raha ekvivalendid.....	27
14. Rendile antud vara	28
15. Omakapital	29
16. Laenud ja võlakohustused	30
17. Informatsioon laenude kohta.....	31
18. Konverteeritavad võlakohustused	32
19. Võlad hankijatele ja muud lühiajalised kohustused.....	32
20. Kapitali- ja kasutusrent.....	32
21. Eraldised (konsolideeritud).....	33
22. Finantsinstrumendid	33
23. Tütarettevõtjate aktsiate soetamine	34
24. Seotud osapooled	34
25. Potentsiaalsed kohustused	36
26. Muud asjaolud.....	36
27. Töötajad	36
28. Kontserni emaettevõtja	36
Audiitori järeldusotsus	37

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Tegevusaruanne

AS-i Eesti Telekom 2002. aasta konsolideeritud aruanded kajastavad järgmiste ettevõtete majandustulemusi:

- AS Eesti Telekom – emafirma;
- AS Eesti Telefon – AS-i Eesti Telekom 100% tütarfirma;
- AS EMT – AS-i Eesti Telekom 100% tütarfirma;
- AS Telefonipood – AS-i Eesti Telefon 100% tütarfirma;
- AS Connecto – AS-i Eesti Telefon 100% tütarfirma;
- SIA Connecto Latvia – AS-i Connecto 100% tütarfirma
- AS Esmofon – AS-i EMT 100% tütarfirma;
- AS Mobile Wholesales – AS-i EMT 100% tütarfirma.

Konsolideeritud aruanded on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite (IFRS) põhimõtetega.

Tulud, kulud ja kasum

Eesti Telekom grupi äritulud 2002. aastal moodustasid 4 625 mln krooni, kasvades aastaga 8% võrra. Kasv tulenes eelkõige mobiilside sektorist. Samas, oli väga kiire ka andmeside tulude kasv. Tegevuskulud olid 2494 mln krooni, kasvades 6% võrra. Tegevuskulude kasvu tingis materjalide ja teenuste kallinemine, samas kui personalikulud mullusega võrreldes langesid 4% võrra. Grupi tegevuskasum enne põhivara kulumit oli 2 131 mln krooni, kasvades 10% võrra. Tegevuskasumi marginaal oli 46% (2001: 45%). Kulum kahanes aastaga 12% moodustades 1000 mln krooni. Tänu tugevalt positiivsele rahavoole ületasid 2002. aastal finantstulud kulusid 6 mln krooniga (2001: -12 mln krooni). Grupp tasus 2002. aastal aktsionäridele makstud dividendidelt tulumaksu 91 mln krooni (2001: 31 mln krooni). Eesti Telekom grupi puhaskasum 2002. aastal oli 1 040 mln krooni ja tulu aktsia kohta 7,57 krooni (2001.a. vastavalt 779 mln krooni ja 5,67 krooni).

Puhaskasumi kujunemist mõjutanud erakorralised tegurid 2001. ja 2002. aastal:

	2002	2001
Äritulud	AS Eesti Telefon teenis põhivarade realiseerimiskasumit 63 mln krooni, mis on kajastatud muude ärituludena	
Tegevuskulud		OÜ Albufent nõudega seotud 46 mln kroonise reservi likvideerimine AS-i Eesti Telefon poolt
Tulu tütarettevõtjatest		AS-i Teabeliin müük AS-i Eesti Telefon poolt, millest saadi kasumit 33 mln krooni
Kulum		AS Eesti Telefon hindas alla 94 mln krooni ulatuses varasid. (Allahindluse summa oli näidataud kasumiaruande kulumil real.)

AS-i Eesti Telefon ja tema tütarettevõtjate (Eesti Telefon grupp) 2002. aasta äritulud moodustasid 2 627 mln krooni, kahanedes aastaga 9% võrra. Tegevuskulud moodustasid 1 667 mln krooni, kahanedes 16% võrra. Grupi tegevuskasum enne põhivara kulumit oli 960 mln krooni, kasvades aastaga 10% võrra. Märgatavalt on tõusnud kulumieelse tegevuskasumi marginaal – 31% 2001. aastal 37 % 2002. aastal. Eesti Telefon grupi puhaskasum 2002. aastal oli 287 mln krooni.

Eesti Telefon grupi äritulude langus tulenes AS-i Eesti Telefon 2002. aasta tulemustest. AS-i Eesti Telefon äritulud moodustasid 2 392 mln krooni, kahanedes aastaga 11% võrra. Tulude vähenemine on tingitud kõnesidetulude langusest. Tulud riigisisestest kõnedest vähenesid mullusega võrreldes 18% võrra. Langus on põhjustatud antud turu kogumahu vähenemisest – üha rohkem riigisiseseid kõnesid tehakse lauatelefonide asemel mobiiltelefonide kasutades. Tulud rahvusvahelistest kõnedest vähenesid 7% võrra, püsitelefonidelt mobiilivõrku tehtavate kõnede tulud langesid 8% võrra ning internetti sissehelistamise tulud 42%. Põhiosa kõnesidetulude kahanemisest tingis mobiiltransiidi vähenemine. Alates 2002. aastast suunatakse suur osa mobiilikõnedest otse ühe operaatori võrgust teise operaatori võrku (vastavalt on kahanenud ka mobiilikõnede vahendamise seotud kulud). AS-i Eesti Telefon põhiliitlused kasvasid 2001. aastaga võrreldes 20% ning tulud internetist ja andmesidest 73% võrra.

Eesti Telefon grupi tegevuskulude vähenemisel mängisid mobiilikõnede vahendamise seotud osakulude vähenemise kõrval olulist rolli ka personalikulud, mis seoses töötajate arvu vähenemisega

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Tegevusaruanne

---

kahanesid aastaga 8%, sh. AS-is Eesti Telefon 13% võrra. 2002.a. detsembri lõpus töötas grupis 1 999 töötajat (detsember 2001: 2 045). AS-i Eesti Telefon töötajate arv langes aastaga 1 552-lt 1 420-le.

2001. aastal turu avanemisega alguse saanud fikseeritud operaatorite vahelise konkurentsi intensiivsus rauges 2002. aastal ning on praeguseks kujunenud pigem konkurentsiks mobiiloperaatoritega. AS-i Eesti Telefon turuosa on stabiliseerunud. Aasta lõpu seisuga hindas ettevõtja oma turuosaks kõneminutitest kokku 89% (detsember 2001: 91%), kohalike kõnede minutitest 88% (90%), rahvusvaheliste kõnede minutitest 70% (70%), mobiiltelefonide tehtavate kõnede minutitest 75% (75%) ja sissehelistamisminutitest 95% (96%).

Erinevalt emaettevõtjast 2002. aastal kasvasid Eesti Telefon grupi tütarettevõtjate tulud. Klienditeeninduse ja müügivõrgu optimeerimise tulemusel kasvasid AS-i Telefonipood äritulud 2002. aastal 12% ning tegevuskasum enne põhivara kulumit 37% võrra. Connecto grupi (AS Connecto ja SIA Connecto Latvia) äritulud kasvasid 23% ning tegevuskasum enne põhivara kasvas 47% võrra. Detsembrikuus allkirjastas SIA Connecto Latvia lepingu Läti suurima telekommunikatsiooniettevõtte SIA-ga Lattelekomiga. Lepingu alusel hakkab SIA Connecto Latvia projekteerima ja ehitama SIA Lattelekom fiiberoptilisi ja vaskkaablil põhinevaid telekommunikatsioonivõrke. Leping annab SIA-le Connecto Latvia areneda võrguehituse valdkonnas ning pakkuda projekteerimis- ja ehitusteenuseid ka teistele Läti firmadele. AS Connecto sai 2002.aastal kätte EVN-EN ISO 9001:2001 sertifikaadi, mille omamine on standardtingimus riigihankekonkurssidel osalemiseks.

AS EMT ja tema tütarettevõtjate (EMT grupp) 2002. aasta äritulud moodustasid 2 457 mln krooni, kasvades aastaga 11% võrra. Grupi tegevuskulud ulatusid 1 260 mln kroonini kasvades 10%. EMT grupi tegevuskasum enne põhivara kulumit oli 1 197 mln krooni ja tegevuskasumi marginaal 49%. Grupi 2002. aasta puhaskasum oli 857 mln krooni kasvades 2001. aastaga võrreldes 13% võrra.

Grupi emaettevõtja AS EMT tulud kasvasid 2002. aastal 9% ja kulud 6%. Kõige kiiremini kasvav tulude kategooria on jätkuvalt SMS-id ja andmeside, kus 2002. aasta tulud ületasid 2001. aasta tulemust 35% võrra. Oluline kasv, 21%, oli ka ettemaksega kaartidest saadavate tulude osas. Kasvasid tulud nii kohalikest kui roaming-kõnedest. Kuutasudest saadav tulu püsis 2001. aasta tasemel. Kulude kasv tulenes eelkõige makstavate sidumistasude kasvust.

AS EMT klientide arv 2002. aasta lõpu seisuga oli 427,500, sealhulgas 280 tuhat lepingulist klienti ja 147,200 ettemaksega kaardi kasutajat. Aastaga kasvas klientide arv 45 tuhande võrra, sealhulgas lepingulist klientide arv 25 tuhande ja ettemaksega klientide arv 20 tuhande võrra. Tuginedes Sideameti hinnangule, et Eesti mobiilside penetratsioon 2002. aasta septembris ulatus 61%-ni, peaks AS EMT turuosa ulatuma 50%-ni. Keskmine kliendi kohta teenitav tulu 2002. aasta detsembris oli 423 krooni ja 2002. aastal keskmiselt 437 krooni (detsember 2001: 439 krooni, 2001 keskmine: 452 krooni). Detsembrikuine kliendi kohta teenitava tulu langus tulenes eelkõige mitmetest aastalõpu kampaaniatest ja soodustariifidest.

2002. aastal tõusis EMT grupi töötajate arv. Detsembri lõpus töötas grupis 406 töötajat (detsember 2001:384). Emaettevõtja töötajate arv tõusis aastaga 293-lt 295-le.

Bilanss ja rahavood

Eesti Telekom grupil oli 2002. aasta lõpu seisuga varasid 4 441 mln krooni (2001: 4 236 mln krooni). Aastaga vähenes põhivara 383 mln krooni võrra. Käibevara lisandus 588 mln krooni eest. 82 mln krooni võrra vähenesid grupi pika- ja lühiajalised võlakohustused. Aasta lõpus oli grupi netovõlg -908 mln krooni ja netovõla suhe omakapitali oli -23%.

Eesti Telekom grupi raha ja selle ekvivalentide jääk suurenes 2002. aasta jooksul 499 mln krooni võrra. Rahavoog äritegevusest oli 1 890 mln krooni (2001: 1 739 mln krooni). Rahavoog investeeeringutesse oli 535 mln krooni (2001: 903 mln krooni). Rahavoog finantseerimistegevusse moodustas 857 mln krooni (2001: 982 mln krooni). Dividendidena maksti aktsionäridele välja 756 mln krooni.

Investeeringud

2002. aastal investeeris Eesti Telefon grupp 340 mln krooni (2001: 496 mln krooni). AS-il Eesti Telefon oli 2002.aasta lõpu seisuga kasutuses 465 121 põhiliini (tihedus 34,2 liini 100 elaniku kohta). Aastaga vähenes põhiliinide arv 36 600 võrra. Põhiliinide arv on vähenenud eelkõige analoogliinidest loobuvate eraklientide arvel, äriklientide kasutuses olevate liinide arv aga tõusis aastaga rohkem kui 1 200 võrra. Põhiliine töötaja kohta oli 328. 2002. aasta jooksul paigaldati 13,6 tuhat uut ADSL-ühendust. Aasta lõpus oli Atlas ADSL-ühenduste koguarv 30,482 ehk 2,2 ühendust 100 elaniku kohta.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Tegevusaruanne

2002.a. mais tegi AS Eesti Telefon kogu maailmale kuuldavaks ja nähtavaks Eurovisiooni lauluvõistluse, valmistades ette rahvusvahelise side 36 Euroopa riiki, teleülekannete edastamise ning tervikliku sidelahenduse pressikeskuses ja kontserdipaigas enam kui tuhandele inimesele. Traditsiooniliste lahenduste kõrval kasutas AS Eesti Telefon ka uuemaid telekommunikatsioonilahendusi, näiteks traadita internetiühendusi ning kontserdi veebiülekannet Eesti interneti püsüühenduste kasutajatele.

Septembris 2002 lõppes oluline etapp üle-Eestilises valguskaabli põhivõrgu ehituses, mille käigus ühendati valguskaablivõrku kõik maakonnakeskused. Nüüdseks on kõik maakonnakeskused ja suuremad linnad ringide põhimõttel valguskaablitega ühendatud, mis võimaldab suuremate rikete korral võrguliiklust ümber suunata ja vältida sidekatkestusi.

2002 aasta novembri lõpus rajas AS Eesti Telefon uue üle-Eestilise andmeside magistraalvõrgu, mis on senisest 64 korda kiirem. Võrk põhineb DWDM (*Dense Wavelength Division Multiplex*) tehnoloogial ning võimaldab pakkuda senisest paindlikumalt kvaliteetset andmesideedastust.

2002. aasta veebruaris lisandus Eesti Telefon grupi uus firma. Laiendamaks oma tegevust ka väljapoole Eestit soetas grupi tütarfirma AS Connecto 100% Lätis tegutseva võrguehitusfirma SIA Connecto Latvia (endine SIA Link) aktsiastest.

EMT grupi poolt investeeriti 2002. aastal 312 mln krooni (2001: 461 mln krooni). Põhiosa investeringutest läks tugijaamade ja –võrgu arendamisse ning IT-süsteemidesse. 2002. aastal hakati klientidele pakkuma GPRS-roamingut naaberriikides. Turule jõudsid m-ühistranspordipiletid. Aasta lõpus uuenes AS-i EMT elektrooniline iseteenindusbüroo.

Detsembrikuus tõid AS EMT ja AS Eesti Telefon koos turule üle-Eestilise traadita internetiühenduse. Uus traadita internetiühendus võimaldab kasutada väga kiiret internetti WiFi (*Wireless Fidelity*) levialades ning kõikjal üle Eesti väiksema kiirusega internetti GPRS-i vahendusel. Turvalisuse tagamiseks pakutakse klientidele lisaks ka virtuaalse privaativõrgu (IP-VPN) teenust.

Mõlemad Eesti Telekom grupi tütarettevõtjad investeerisid täiendavalt 5 mln krooni AS-i Sertifitseerimiskeskus.

Muudatused telekommunikatsioonimaastikul

Fikseeritud side

AS-i Eesti Telefon ootuste kohaselt kujuneb aasta 2003 Eesti telekommunikatsioonisektoris murranguliseks. Möödunud kümne aasta jooksul on tähelepanu keskmes olnud kõneside – telefonijärjekorra likvideerimine, digitaliseerimine, kõnevaliteedi tõstmine, hindade tasakaalustumine. Järgnevatel aastatel muutub esmatähtsaks andmeside ja IP-põhine info edastamine. AS-i Eesti Telefon tulemustele tuginedes on Interneti ja andmeside tulud kasvanud kahe viimase aastaga kordades. Interneti välisühenduste maht kasvas 2002. aastal kolm korda, ületades esmakordselt kõneside välisühenduste mahu. AS-i Eesti Telefon uus andmeside DWDM magistraalvõrk võimaldab andmesidemahdade mitmekümnekordset kasvu.

Mobiilside

Viie aasta jooksul jagasid Eesti mobiiltelefonivõrgu kolm operaatorit – EMT, Radiolinja Eesti ja Tele2. 2002. aasta augustikuus teavitasid oma kavatsusest turule siseneda kaks uut üritajat. Kui senised operaatorid on igaüks oma füüsilise võrgu rajanud, siis uued tulijad jäävad virtuaalseteks operaatoriteks. Üks uutest tulijatest, Vertelson, kavatab teistelt operaatoritelt kõneaega ostes hakata pakkuma teenuseid, mida Eestis seni veel ei pakuta. 2002. aasta lõpuks reaalse teenuste pakkumiseni veel ei jõutud. Teine uutest sisenejatest, CityGSM, kavatab tuua Radiolinja võrgule tuginedes 2003. aasta alguses turule kõnekaardi, mis võimaldaks samu teenuseid, mida teiste operaatorite lepingulised paketid. Firma kavatab aastaga hankida kuni 20 000 klienti.

Kolmanda põlvkonna mobiiltelefonivõrgu tehniliste lubade väljastamine Eestis on korduvalt edasi lükkunud. Uueks tõenäoliseks tähtajaks on 2003. aasta. 11. veebruaril 2003. aastal otsustas Riigikogu väljastada neli kolmanda põlvkonna luba tähtajaga 10 aastat. Esimese etapina tehtaks otsepakkumine Eestis tegevusluba omavatele mobiiltelefonivõrgu operaatoritele ühekordse loatasuga 70 mln krooni. Teine etapp esimese etapis väljastamata lubade avalik konkurss alghinnaga 70 mln krooni luba. Lubade väljastamise tingimusteks on kohustus hiljemalt seitsmendal aastal loa väljastamisest vähemalt 30 protsenti Eesti elanikkonda katva kolmanda põlvkonna võrgu käitamine. Otsus jõustub 17. märtsil 2003. aastal.

Suhted regulaatoriga

Kontsessioonilepingu lõpetamise lepingust tulenevate kohustuste täitmine

29. detsembril 2000 sõlmisid Eesti Vabariik ja AS Eesti Telefon kontsessioonilepingu lõpetamise lepingu, millega reguleeritakse ettevõtja ja riigi vaheliste suhete mõningaid aspekte kuni 1. jaanuarini 2004. Nimetatud lepinguga võttis AS Eesti Telefon enesele kohustuse rahuldada peale 28. veebruari 2003. esitatavad telefonitaotlused 95% juhtudel kahe nädala jooksul vastava arve tasumisest või taotlusest ja likvideerima hiljemalt 28. veebruariks 2003 enne antud lepingu allakirjutamist laekunud taotluste alusel tekkinud telefonitaotlejate järjekorra. Erandiks mõlema kohustuse täitmisel on telefonitaotlused, mille kohene rahuldamine pole võimalik AS-ist Eesti Telefon sõltumatute objektiivsete asjaolude tõttu.

Aastatel 2001 ja 2002 investeeris AS Eesti Telefon telefonijärjekorra likvideerimiseks 17,3 mln krooni. 2002. aasta lõpuks oli lepingu sõlmimisele eelnenud telefonijärjekord kahanenud 24 290 rahuldamata taotluselt 200-le, mis loodetakse rahuldada 2003. aasta esimeste kuude jooksul. Uued laekuvad telefonitaotlused rahuldatakse 98% juhtudest kümne tööpäeva jooksul.

Olulise turujõuga ettevõtjaks nimetamine

18. novembril 2002 tunnistas Sideamet AS-i EMT 2003. aastaks olulise turujõuga ettevõtjaks (OTE) üldkasutatava mobiiltelefoniteenuse turul. OTE-ks tunnistamist põhjendas Sideamet sellega, et AS EMT turuosa üleriigilises piirkonnas ületas Konkurentsitingimuste hindamise korras sätestatud OTE-ks tunnistamise taseme - vähemalt 25% üldkasutatava mobiiltelefoniteenuste turu käibest. AS EMT oli ka 2002. aastal olulise turujõuga ettevõtja üldkasutatava mobiiltelefoniteenuse turul.

Samal päeval tunnistas Sideamet AS-i Eesti Telefon 2003. aastaks olulise turujõuga ettevõtjaks üldkasutatava telefoniteenuse turul, üldkasutatava püsiliiniteenuse turul ja üldkasutatava sidumisteenuse turul. Sideamet võttis olulise turujõuga ettevõtjate määramisel 2003. aastaks aluseks 2001. aasta turuosad. AS-i Eesti Telefon turuosa moodustas telefoniteenuse turu käibest 2001. aastal 89,22%, püsiliiniteenuse turu käibest 72,84% ja sidumisteenuse turu käibest 59,02%. AS Eesti Telefon oli ka 2001. ja 2002. aastal olulise turujõuga ettevõtja üldkasutatava telefoniteenuse turul, üldkasutatava püsiliiniteenuse turul ja üldkasutatava sidumisteenuse turul.

Kohtuvaidlus Konkurentsiametiga

Kogu 2002. aasta jooksul jätkus AS-i Eesti Telefon kohtuasi Konkurentsiametiga. Konkurentsiamet tegi 24. aprillil 2001 AS-ile Eesti Telefon konkurentsiseaduse alusel ettekirjutuse mitte rakendada oma võrgus ühtsele võrgusisesele kõneteenusele minutihinda 34 senti normaalajal, 28 senti soodusajal ja 14 senti öösel. Konkurentsiamet kohustas AS-i Eesti Telefon rakendama alates 1. aprillist 2001 kehtestatud tariifidest madalamat hinda.

AS-i Eesti Telefon seisukoht on, et võrgusisesel kõnel baashind vahemikus 14 – 34 senti on kulupõhine. Seetõttu ei nõustunud AS Eesti Telefon Konkurentsiameti ettekirjutusega ja vaidlustas 23. mail 2001 ettekirjutuse kohtus. AS Eesti Telefon võitis esimese ja teise astme kohtutes, kuid Konkurentsiamet kaebas otsuse edasi Riigikohtusse, kes tühistas 18. detsembril 2002 varasemad kohtuotsused ning saatis asja uueks läbivaatamiseks halduskohtule (esimese astme kohus). Riigikohus leidis oma otsuses, et Konkurentsiameti ettekirjutus võrgusisesel kõneteenusele minutihinna osas on puudulik ning antud küsimuses pole võimalik lõplikku seisukohta võtta, kuna esimese ja teise astme kohtud pole hinnanud kõiki tõendeid. Riigikohus leidis, et uuel läbivaatamisel tuleb halduskohtul asja õigeks lahendamiseks menetlusse kaasata Sideamet.

Mobiiltelefonivõrkudesse kõne lõpetamise tasude alandamine

Sideamet alustas 2002. aasta novembris menetlust mobiiltelefonivõrku kõne lõpetamise sidumistasude alandamise osas. Sideamet analüüsis mobiiltelefonivõrgu operaatorite sidumisteenuse tasusid ja jõudis järeldusele, et operaatorid ei ole sidumistasude arvutamisel lähtunud mõistlikust kasumist, nagu näeb ette telekommunikatsiooniseadus. Sideameti hinnangul looks sidumistasude alandamine eeldused välisriikidest Eestisse tehtavate kõnede kvaliteedi paranemisele ja hilisemale jaehinna langusele. 31. jaanuaril 2003 teatas AS EMT otsusest alandada 1. märtsist 2003 kõne lõpetamise sidumistasu määr 2,90 kroonile minuti kohta praeguselt 3,06 kroonilt ja allahindlusega tasu määr 2,75 kroonile minuti kohta praeguselt 2,80 kroonilt.

Aksionäride üldkoosolek

17. mail 2002 toimus AS-i Eesti Telekom aktsionäride korraline üldkoosolek. Koosolek kinnitas AS-i Eesti Telekom 2001. aasta majandustulemused ning kasumi jaotamise ettepaneku. Ettevõtja A-seeria aktsiate omanikele otsustati maksta dividende 5,50 krooni aktsia kohta (kokku 756 mln krooni, ehk 97% 2001. aasta puhaskasumist). B-seeria aktsia omanikule maksti dividende 10 000 krooni.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Tegevusaruanne

Dividendiõiguslike aktsionäride nimekiri fikseeriti 5. juunil ning dividendid maksti välja 19. juuni 2002. aastal.

Üldkoosolek andis ettevõtja juhatusele volitused ühe aasta jooksul omandada AS-i Eesti Telekom A-aktsiaid nii, et AS-ile Eesti Telekom kuuluvate oma aktsiate nimiväärtuste summa ei ületa seadusega lubatud piiri ning aktsia eest tasutav summa ei ole suurem kui A-aktsia omandamise päeval Tallinna Börsil AS-i Eesti Telekom A-aktsia eest tasutud kõrgeim hind. Igaks aktsiate tagasiostuks on vajalik AS-i Eesti Telekom nõukogu heakskiit. Tänapäeva seisuga ei ole aktsiaid tagasi ostetud.

Muudatus aktsionäride struktuuris

26. märtsil 2002 teatasid AS-i Eesti Telekom strateegilised partnerid Soome Sonera ja Rootsi Telia ühinemisest. 9. detsembril 2002 sai ühinemine teoks ning ühinenud ettevõtte alustas tegevust TeliaSonera AB nime all.

TeliaSonera AB osalus AS-is Eesti Telekom on 49%. Vastavalt 1998. aasta detsembris sõlmitud aktsionäride lepingule ei tohi TeliaSonera AB osalus AS-is Eesti Telekom tõusta üle 49% enne viie aasta möödumist nimetatud lepingu jõustumisest või päeva, mil Eesti riigi osalus AS-is Eesti Telekom langeb alla 10%. Sellele vaatamata loeb TeliaSonera AB Eestit osaks oma koduturust, kus on strateegiliseks eesmärgiks pakkuda klientidele täielikku telekommunikatsiooniteenuste skaalat.

2002. aasta jooksul suurendas Fidelity Investment Services Ltd oma osaluse AS-is Eesti Telekom 8%-ni.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta kasumiaruanded

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

	Lisad	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
		2002	2001	2002	2001
		Korrigeeritud			
Äritulud					
Realiseerimise netokäive	2 (a), (c), 3 (a)	4 467 311	4 154 438	-	-
Valmis- ja lõpetamata toodangu jääkide muutus		864	529	-	-
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisel		65 384	87 112	-	-
Muud äritulud	3 (b)	91 737	42 461	175	236
Äritulud kokku		4 625 296	4 284 540	175	236
Tegevuskulud					
Toore, materjal, kaubad ja teenused	2 (a)	(1 503 759)	(1 351 555)	-	-
Mitmesugused tegevuskulud	2 (a)	(434 844)	(434 137)	(11 614)	(9 471)
Tööjõukulud	2 (a), 3 (c)	(513 005)	(534 754)	(11 947)	(8 731)
Muud ärikulud	3 (d)	(42 786)	(33 118)	(1 123)	(1 964)
Tegevuskulud kokku		(2 494 394)	(2 353 564)	(24 684)	(20 166)
Tegevuskasum / (kahjum) enne põhivara kulumit		2 130 902	1 930 976	(24 509)	(19 930)
Kulum	3 (e), 5, 7	(1 000 468)	(1 135 661)	(1 340)	(1 266)
Tegevuskasum / (kahjum)		1 130 434	795 315	(25 849)	(21 196)
Finantstulud / (kulud) tütar- ja sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt		(5 153)	26 828	1 142 361	806 409
Muud finantstulud / (kulud), neto	3 (f)	6 443	(11 719)	15 187	24 654
Kasum enne maksustamist		1 131 724	810 424	1 131 699	809 867
Dividendide tulumaks	4	(91 298)	(30 932)	(91 298)	(30 932)
Maksustamisjärgne kasum		1 040 426	779 492	1 040 401	778 935
Vähemusosa		-	(557)	-	-
Aruandeaasta puhaskasum		1 040 426	778 935	1 040 401	778 935
Tulu aktsia kohta					
Baastulu aktsia kohta (kroonides)	15 (g)	7.57	5.67	7.57	5.67
Lahustatud tulu aktsia kohta (kroonides)		7.57	5.67	7.57	5.67

Lehekülgedel 12 – 36 esitatud finantsaruannete lisad on konsolideeritud ja emaettevõtja finantsaruannete lahutamatu osa.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta bilansid

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

	Lisad	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
		2002	2001	2002	2001
AKTIVA					
Põhivara					
Maa, ehitised ja seadmed	5	2 673 673	3 043 869	1 427	2 300
Firmaväärtus	7	3 687	14 814	-	-
Litsentsid, patendid ja kaubamärgid	7	38 853	41 325	703	997
Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad ja osad	8 - 9	22 696	17 940	3 281 115	2 920 218
Portfelliinvesteeringud	10	2 710	2 758	1 200	1 200
Mitmesugused pikaajalised nõuded	11 (a)	2 048	5 766	295 179	329 208
Põhivara kokku		2 743 667	3 126 472	3 579 624	3 253 923
Käibevara					
Varud	12	93 428	104 013	-	1
Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded	11 (b)	641 300	541 440	55 681	187 189
Raha ja raha ekvivalendid	13	963 043	464 217	271 387	178 149
Käibevara kokku		1 697 771	1 109 670	327 068	365 339
AKTIVA KOKKU		4 441 438	4 236 142	3 906 692	3 619 262
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED					
Omakapital					
Aktsiakapital	15	1 373 833	1 373 833	1 373 833	1 373 833
Reservid		447 348	447 348	447 348	447 348
Realiseerimata kursivahed		(25)	-	-	-
Akumuleerunud kasum		2 078 979	1 794 170	2 078 954	1 794 170
Omakapital kokku		3 900 135	3 615 351	3 900 135	3 615 351
Pikaajalised kohustused					
Intressikandvad laenud ja võlakohustused	16 (a), 17, 18	19 761	49 115	480	454
Lühiajalised kohustused					
Võlad hankijatele ja muud lühiajalised kohustused	19	469 537	466 028	5 597	3 457
Intressikandvad laenud ja võlakohustused	16 (b), 17, 18, 20 (b)	35 706	88 166	480	-
Eraldised	21	16 299	17 482	-	-
Lühiajalised kohustused kokku		521 542	571 676	6 077	3 457
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		4 441 438	4 236 142	3 906 692	3 619 262

Lehekülgedel 12 – 36 esitatud finantsaruannete lisad on konsolideeritud ja emaettevõtja finantsaruannete lahutamatu osa.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad**31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta omakapitali muutuste aruanne (konsolideeritud)**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

	Lisad	Aktsia-	Reservid		Realiseerimata kursivahed	Akumuleerunud kasum	Kokku
		kapital	Aažio	Kohustuslik reserv			
31. detsember 2000		1 373 833	309 964	124 963	-	1 783 273	3 592 033
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	15 (c)	-	-	12 421	-	(12 421)	-
Makstud dividendid	15 (d)	-	-	-	-	(755 617)	(755 617)
Aruandeaasta puhaskasum		-	-	-	-	778 935	778 935
31. detsember 2001		1 373 833	309 964	137 384	-	1 794 170	3 615 351
Realiseerimata kursivahed		-	-	-	(25)	-	(25)
Makstud dividendid	15 (d)	-	-	-	-	(755 617)	(755 617)
Aruandeaasta kasum		-	-	-	-	1 040 426	1 040 426
31. detsember 2002		1 373 833	309 964	137 384	(25)	2 078 979	3 900 135

Lehekülgedel 12 – 36 esitatud finantsaruannete lisad on konsolideeritud ja emaettevõtja finantsaruannete lahutamatu osa.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta rahavoogude aruanded

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

	Lisad	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
		2002	2001	2002	2001
Äritegevuse rahavood					
Kasum enne tulumaksustamist ja vähemusosalust		1 131 724	810 424	1 131 699	809 867
Kasumi korrigeerimine					
Põhivara kulum	3 (e), 5, 7	1 000 468	1 135 661	1 340	1 266
(Kasum) / kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	3 (b, d)	(54 718)	1 473	13	240
(Tulu) / kulu tütar- ja sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt		5 153	(26 828)	(1 142 361)	(806 409)
(Kasum) / kahjum investeeringute ümberhindlusest	10	(294)	7 823	-	-
Intressi(tulu) / kulu, neto	3 (f)	(16 582)	(3 070)	(25 096)	(30 149)
Muud mitterahalised korrigeerimised		(47)	(309)	-	110
Tegevuskasum / (kahjum) enne käibekapitali		2 065 704	1 925 174	(34 405)	(25 075)
Lühiajaliste nõuete muutus		(87 679)	(56 615)	(143)	(137)
Varude muutus		11 676	45 210	1	13
Lühiajaliste kohustuste muutus		(782)	(159 419)	2 139	914
Korrigeeritud äritegevuse rahavood		1 988 919	1 754 350	(32 408)	(24 285)
Tasutud intressid		(7 663)	(15 179)	-	(358)
Tasutud dividendide tulumaks		(91 298)	-	(91 298)	-
Äritegevuse rahavood kokku		1 889 958	1 739 171	(123 706)	(24 643)
Investeermistegevuse rahavood					
Põhivara soetamine		(592 798)	(914 606)	(121)	(419)
Ostetud litsentsid		(33 682)	(35 928)	(188)	(1 299)
Tütarettevõtjate aktsiate soetamine	22	-	(14 486)	-	-
Sidusettevõtjate aktsiate soetamine	9	(10 000)	(6 000)	-	-
Muude finantsinvesteeringute soetamine	10	-	(1 510)	-	-
Laekumine põhivara müügist		85 421	11 426	122	671
Laekumine finantsinvesteeringute müügist		-	43 500	-	-
Antud laenud		(440)	(4 770)	(231 820)	(318 911)
Antud laenude tagasimaksed		60	84	402 784	358 802
Saadud dividendid		96	181	781 464	769 584
Saadud intressid		16 736	19 487	19 846	35 311
Investeermistegevuse rahavood kokku		(534 607)	(902 622)	972 087	843 739
Finantstegevuse rahavood					
Konverteeritavate pikaajaliste võlakirjade emiteerimine	18	484	440	484	440
Konverteeritavate pikaajaliste võlakirjade tagasimaksmine	18	(10)	(15)	(10)	(15)
Tagatiseta lühiajaliste kohustuste tagasimaksmine		-	(100 000)	-	(100 000)
Mittekonverteeritavate pikaajaliste võlakohustuste võtmine		1 576	7	-	-
Mittekonverteeritavate pikaajaliste võlakohustuste tagasimaksmine		(5 951)	(5 223)	-	-
Võetud pikaajaliste laenude tagasimaksmine	17	(79 238)	(105 038)	-	-
Kapitalirendimaksed	6	(17 769)	(16 629)	-	-
Võetud lühiajalised laenud		-	78 233	-	78 233
Võetud lühiajaliste laenude tagasimaksmine		-	(78 233)	-	(78 233)
Makstud dividendid	15 (d)	(755 617)	(755 617)	(755 617)	(755 617)
Finantstegevuse rahavood kokku		(856 525)	(982 075)	(755 143)	(855 192)
Raha ja raha ekvivalentide suurenemine / (vähenemine)		498 826	(145 526)	93 238	(36 096)
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	13	464 217	609 743	178 149	214 245
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	13	963 043	464 217	271 387	178 149

Lehekülgedel 12 – 36 esitatud finantsaruannete lisad on konsolideeritud ja emaettevõtja finantsaruannete lahutamatu osa.

1. Olulised raamatupidamis põhimõtted

Järgnevalt on kirjeldatud olulisi raamatupidamis põhimõtteid, mida on kasutatud AS-i Eesti Telekom (emaettevõtja) ja tema tütarettevõtjate (kontsern) finantsaruannete koostamisel. Emaettevõtja nõukogu kiitis käesoleva aastaaruande heaks 5. märtsil 2003.

Vastavuse kinnitus

Kontserni konsolideeritud finantsaruanded on koostatud vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele (IFRS), mis on välja antud Rahvusvahelise Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt.

Finantsaruanded kajastavad õiglaselt kontserni ja emaettevõtja finantsseisu, majandustegevuse tulemusi ja rahavoogusid.

Finantsaruannete koostamine eeldab emaettevõtja juhtkonnalt hinnangute andmist asjaoludele, mis mõjutavad kontserni varasid ja kohustusi aruandekuupäeva seisuga ning aruandeperioodi tulusid ja kulusid. Need hinnangud põhinevad aktuaalsel informatsioonil kontserni kui terviku seisundist ning kavatsustest ja riskidest finantsaruannete koostamispäeva seisuga. Kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.

Hindamise alus

Hindamise alusena on kasutatud soetusmaksumust.

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad kõikide emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsandmeid. Kui emaettevõtja omandas või loovutas aasta jooksul ettevõtja üle kontrolli, on vastava ettevõtja tulemus kajastatud alates kontrolli omandamise kuupäevast või kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Tütarettevõtjaks loetakse emaettevõtja kontrolli all olevaks, kui üle poole tütarettevõtja hääleõigusest on emaettevõtja kontrolli all, kui emaettevõtja on võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat ja kui emaettevõtja omab õigust nimetada või tagasi kutsuda enamuse tütarettevõtja nõukogu liikmetest.

Kõik kontserni kuuluvate ettevõtjate vahelised tehingud ja vastastikused saldod on elimineeritud.

Vähemusosa emaettevõtja kontrolli all olevate ettevõtjate tulemus ja omakapitalis on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud eraldi kirjena.

Välisvaluuta

Välisvaluutatehingud arvestatakse tehingu päeval kehtiva Eesti Panga valuutakursiga. Bilansis hinnatakse valuutapõhised rahalised varad ning kohustused ümber bilansipäeval kehtiva Eesti Panga valuutakursiga. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja –kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Välisriigis registreeritud tütarettevõtja finantsnäitajate konsolideerimisel hinnatakse need ümber Eesti Panga kehtiva valuutakursiga. Tütarettevõtja soetamisel fikseeritakse emaettevõtja osa tütarettevõtja netovarast, lähtudes osaluse soetamise päeva valuutakursist. Tütarettevõtja Eesti kroonidesse ümberhinnatud bilanssi jäävad need tütarettevõtja omakapitali koostisosad soetamispäeval hinnatud maksumusse ka edaspidi. Kui tütarettevõtja emiteerib aktsiaid, hinnatakse need aktsiad lähtudes väljalaske päeval kehtivast valuutakursist. Järgnevate perioodide konsolideeritud aruannete koostamisel hinnatakse tütarettevõtja bilansis kajastatud vara ja kohustused bilansipäeval kehtiva valuutakursi alusel. Tütarettevõtja tulud ja kulud hinnatakse kaalutud keskmise valuutakursi alusel. Ümberhindamise tagajärjel tekkinud kursivahe kajastatakse konsolideeritud bilansi omakapitali kirjel "Realiseerimata kursivahed", emaettevõtja finantsaruannetes kasumiaruande kirjel "Finantstulud / (kulud) tütar- ja sidusettevõtjate aktsiatel". Emaettevõtja müügikasumi arvestamisel tütarettevõtja aktsiate või osade müümisel võetakse arvesse konsolideeritud bilansis kajastatud realiseerimata kursivahed.

Finantsaruannete koostamisel on põhiliselt kasutatud alljärgnevaid valuutakursse:

Valuuta	Kurss	
	31. detsember 2002	31. detsember 2001
Euro	15.64664	15.64664
USA dollar	14.93642	17.69182
Rootsi kroon	1.70284	1.68226
Läti lant	25.49530	-

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Riski katmine

Välisvaluutalepinguid arvestatakse riski katvana, kui nad on sõlmitud taotlusega katta selliste teiste tehingutega seotud riske, mis on vastava instrumendiga tugevas korrelatsioonis.

Kontsern kasutab derivatiivseid finantsinstrumente (forward-, SWAP, optiooni lepingud) valuuta vahetuskursi kõikumiste riski maandamise eesmärgil. Esmaselt kajastatakse derivatiivseid finantsinstrumente nende soetamisemaksumuses, edaspidi nende õiglasest väärtuses. Väärtuse muutusest tulenevad kasumid / kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Kasumit / kahjumit riski katmisest arvestatakse samal ajal kui tehing, mille riski kaeti, realiseerub.

Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 10 000 krooni (emaettevõtjas alates 5 000 krooni). Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seonduvatest väljaminekutest. Ettevõtja enda poolt ehitatud põhivara soetusmaksumuse hulka arvestatakse objektiga seotud materjalide kulu ning otsene tööjõukulu.

Kui materiaalse põhivara eeldatav kaetav väärtus on püsivalt madalam jääkväärtusest, on vastav vara esitatud hinnatuna eeldatavas kaetavas väärtuses. Põhivara allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes. Kui järgmistel perioodidel selgub, et vara kaetav väärtus on tõusnud, tühistatakse varasem allahindlus ja vara bilansilist jääkmaksumust suurendatakse. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisenä.

Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kulminorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast järgnevalt:

- ehitised ja rajatised 3-8% aastas;
- telekommunikatsiooniseadmed 17,5-20% aastas;
- muud masinad ja seadmed 15-40% aastas;
- muu inventar, sisseseade ja muud 10-50%.

Maa soetusmaksumust ei amortiseerita.

Varade kulumit hakatakse arvestama soetamise kuupäevast; oma tarbeks valmistatud põhivarade puhul nende valmistamise ning kasutuselevõtu hetkest.

Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadav tulu, kajastatakse nende kulude tekkimise perioodil.

Renditud varad

Kapitalirendina kajastatakse tehingud, mille käigus kontsern omandab olulises osas rendivaraga seotud riskid ja tulud. Muud rendid klassifitseeritakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tehingud kajastatakse bilansis varana ja kohustusena, mille algsumma võrdub miinimumrendimaksete nüüdisväärtusega rendiperioodi alguses. Rendipõhivara amortiseeritakse kooskõlas eelpool kirjeldatud amortisatsioonipõhimõtetega, kusjuures maksimaalseks amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik eluiga. Kapitalirendi kohustust vähendatakse põhiosa tagasimaksetega ja kapitalirendi intressitulu kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kasumiaruandes kuluna tekkepõhiselt rendiperioodi jooksul.

Firmaväärtus

Firmaväärtus on summa, mille võrra kontrollitava ettevõtja soetusmaksumuse summa ületab selle ettevõtja identifitseeritavate varade ja kohustuste õiglasest väärtuse. Firmaväärtus kajastatakse kontserni finantsaruannetes varana ning seda amortiseeritakse lineaarselt. Firmaväärtuse amortisatsioon on kajastatud kasumiaruande kirjel "Kulum". Amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav tulutoovuse periood, mis ei ületa aga viit aastat.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Litsentsid, patendid ja kaubamärgid

Litsentsid, patendid ja kaubamärgid kajastatakse madalamas soetusmaksumusest või taastamisväärtusest ning neid amortiseeritakse lineaarselt nende eeldatava kasuliku eluea, reeglina viie aasta jooksul.

Arenguväljaminekud

Arenguväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Kui erandjuhtudel on arenduskulud kapitaliseeritud, amortiseeritakse need viie aasta jooksul.

Investeeringud

Hindamine

Aktsiad, osad ning muud väärtpaberid, mis on ette nähtud realiseerimiseks järgneva aruandeperioodi jooksul ning mille maksetähtaeg on kuni üks aasta, näidatakse lühiajaliste finantsinvesteeringutena. Lühiajalised finantsinvesteeringud on bilansis kajastatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Erandina kajastatakse aktsiad, mis on noteeritud avalikul börsil (s.h. HEX Tallinn noteeringu alusel) turuväärtuses. Lühiajaliste finantsinvesteeringute väärtuse muutus on näidatud kasumiaruandes muude finantstulude või -kuludena.

Pikaajalised finantsinvesteeringud hinnatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud investeeringu väärtuse püsiva iseloomuga langus.

Müük

Investeeringu müügil kajastatakse bilansilise maksumuse ja neto realiseerimismaksumuse vahe vastavalt kas aruandeperioodi finantstuluna või -kuluna.

Tütarettevõtjad

Investeeringud tütarettevõtjatesse on kajastatud emaettevõtja finantsaruannetes laiendatud kapitaliosaluse meetodil.

Investeering tütarettevõtjasse, mis on likvideerimisel, on kajastatud lühiajalise finantsinvesteeringuna eeldatavas likvideerimisväärtuses ning allahindlus on kajastatud aruandeperioodi finantskuludes.

Kontserni kuuluvate tütarettevõtjate nimekiri on toodud lisas 8.

Sidusettevõtjad

Investeeringud sidusettevõtjatesse kajastatakse konsolideeritud ja emaettevõtja finantsaruannetes laiendatud kapitaliosaluse meetodil.

Sidusettevõtja on ettevõtja, milles kontsernil on otseselt või kaudselt 20%-50% hääleõigusest, või mille üle kontsernil on oluline mõjuvõim, kuid ei ole kontrolli.

Informatsioon kontserni kuuluvate sidusettevõtjate kohta on toodud lisas 9.

Muud pikaajalised nõuded

Muud pikaajalised nõuded ja laenud hinnatakse individuaalselt ja kajastatakse konservatiivsuse printsiibi alusel, lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringud hinnatakse lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas investeeringu soetusmaksumus või realiseerimismaksumus.

Andmed kontserni kuuluvate portfelliinvesteeringute kohta on toodud lisas 10.

Varud

Varud hinnatakse madalamas kas soetusmaksumusest või neto realiseerimismaksumusest.

Varude hindamisel rakendatakse AS-is EMT kaalutud keskmise soetushinna meetodit ning AS-is Eesti Telefon FIFO meetodit. Soetusmaksumusse arvestatakse kulutused, mis on tehtud varude soetamisel ning vajalikesse tingimustesse ning asukohta toomisel.

Neto realiseerimismaksumus tähendab eeldatavat tavalist müügihinda, millest on maha arvatud eeldatavad kulud varude müügiks.

Maksustamine

Vastavalt 1. jaanuarist 2000 kehtima hakanud Eesti tulumaksuseadusele ei maksustata mitte teenitud kasumit, vaid makstud dividende ning muid kasumi jaotamise iseloomuga väljamakseid. Tulenevalt kogu maksustamise kontseptsiooni muutumisest ei ole mõistel varade ja kohustuste maksubaas majandusliku sisu ning edasilükkunud tulumaksukohustust ega -vara ei saa IAS 12 Tulumaks (*Income Taxes*) tähenduses tekkida.

Nõuded

Bilansis kajastuvad nõuded on hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Ostjate laekumata arved, mille laekumine on ebatõenäoline, on kantud aruandeperioodi kuludesse ning allahindlus on kajastatud bilansis eraldi real "Ebatõenäoliselt laekuvad arved". Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud. Aruandeperioodil laekunud, kuid eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud samal kulukirjel vastukandena.

Kohustused

Pikaajaliste kohustustena on bilansis kajastatud kohustused, mille maksetähtaeg on hiljem kui üks aasta peale bilansikuupäeva. Ülejäänud kohustused on kajastatud lühiajalistena.

Eraldistena kajastatakse bilansis aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab tulevikus varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustuseks, on avalikustatud aastaaruande lisades potentsiaalsete kohustustena.

Laenukulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna nende tekkimise perioodil.

Pensionieraldiste arvutamisel on võetud arvesse töötaja eluiga puudutavaid statistilisi seaduspärasusi ja väljamakseid korrigeeritakse perioodiliselt tarbijahinnaindeksiga.

Puhkusetasu kulu on kajastatud kohustuse tekkimise perioodil, see tähendab siis, kui töötajal tekib nõudeõigus. Väljateenitud puhkusetasu või selle muutus on kasumiaruandes kajastatud kuluna ning bilansis arvele võetud lühiajalise kohustusena.

Vallandamiskompensatsioone kajastatakse kohustuse ja kuluna ainult siis, kui ettevõtja on selgelt ja ühepoolselt väljendanud oma kavatsust lõpetada töölepingud enne töötajate seadusejärgset pensionile siirdumist. Kavatsust loetakse selgelt väljendatuks siis, kui ettevõtjal on töösuhete lõpetamiseks detailne kirjalik plaan ja puuduvad reaalsed võimalused selle plaani elluviimisest loobumiseks.

Realiseerimise printsiip

Teenuste osutamisel võetakse tulu arvele siis, kui ei eksisteeri märkimisväärseid kahtlusi teenuste osutamise eest saadava tasu laekumise või teenustega seotud kulude osas.

Kaupade müügi korral kajastatakse müügitulu momendil, mil kaupadega seotud olulised riskid ja võimalikud tulud on üle läinud ostjale ning ei eksisteeri märkimisväärseid kahtlusi kaupade müügihinna laekumise või kaupade võimaliku tagastamise osas.

Ehituslepingute arvestusel kasutatakse valmidusastmelist meetodit, millega fikseeritakse aruandeperioodi müügitulu ja realiseeritud teenuste kulud. Sissetulekud võetakse müügituluna arvesse siis, kui need on usaldusväärselt määratavad ja tõenäoliselt laekuvad.

Kontserni vahendite kasutamise eest saadavad intressid, rojaltid ja dividendid kajastatakse hetkel, mil on tõenäoline, et tehinguga seotud majanduslik tulu kontsernile laekub ja selle summat saab usaldusväärselt määrata. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt, välja arvatud juhul, kui laekumine on ebatõenäoline. Rojalitulu kajastatakse tekkepõhiselt vastava lepingu sisu põhjal. Dividenditulu kajastatakse hetkel, mil aktsionäril tekib õigus dividendidele.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja juhatuse poolt aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Saldode ümberklassifitseerimine

2002. aastal on alltoodud 2001. aasta kohta esitatud võrdlevad saldod ümberklassifitseeritud järgmiselt:

	KONSOLIDEERITUD	EMAETTEVÕTJA
<u>Kasumiaruande ümberklassifitseerimine</u>		
<u>Tegevuskulud</u>		
Toore, materjal kaubad ja teenused		
Algsaldo	(1 290 730)	-
Korrigeerimine	(60 825)	-
Korrigeeritud saldo	(1 351 555)	-
Mitmesugused tegevuskulud		
Algsaldo	(494 962)	-
Korrigeerimine	60 825	-
Korrigeeritud saldo	(434 137)	-

2. Segmendiaruandlus

Kontserni tegevusharu on eristatav majandustegevuse osa, mis hõlmab sarnaste teenuste või kaupade müügiga seotud tegevust ning sisaldab riske ja tulusid, mis erinevad teistest kontserni tegevusharude riskidest ja tuludest.

Konsolideeritud finantsaruannetes eristatakse kolme peamist tegevusharu: fikseeritud sidevõrgu teenused, mobiilside teenused ja muud tegevused.

Harude tegevus hõlmab:

Fikseeritud sidevõrk: haru tegevusvaldkond on opereerida riigisest telekommunikatsioonivõrku, pakkuda fikseeritud telekommunikatsiooni teenuseid ning nendega seotud lisandväärtusteenuseid, samuti pakkuda, toota, turustada ja müüa sellega seotud põhilisi teenuseid. Fikseeritud side harusse kuuluvad grupi ettevõtjatest AS Eesti Telefon, AS Telefonipood, AS Connecto ja SIA Connecto Latvia.

Mobiilside: haru tegevusvaldkond on mobiilsidevõrkude ja -süsteemide opereerimine ning mobiilsidega seotud teenuste tootmine, turustamine ja müük. Mobiilside harusse kuuluvad grupi ettevõtjatest AS EMT, AS Esmofon, AS Esmofon Tartu ja AS Mobile Wholesale.

Muud tegevused: hõlmab grupi emaettevõtja AS Eesti Telekom tegevust.

Tegevusharu kulu on kulu, mis tekib tegevusharu majandustegevuse tagajärjel ning on selgelt seostatav vastava tegevusharuga. Tegevusharu kulude hulka ei kuulu erakorralised kulud, intressikulud või tulumaksukulu.

Tegevusharu tulem on tegevusharu tulud, millest on maha lahutatud vastavad kulud. Tegevusharu tulem arvestatakse enne vähemusosaluse korrigeerimiskandeid.

Tegevusharu varade hulka kuuluvad tegevusharu majandustegevuses kasutusel olevad varad, mis on otseselt seostatavad vastava tegevusharuga. Tegevusharu kohustuste hulka kuuluvad tegevusharu majandustegevuse tulemusena tekkinud kohustused, mis on otseselt seostatavad vastava tegevusharuga.

Kapitaalmahutuste hulka kuuluvad kogu perioodi jooksul tegevusharus pika kasutuseaga varade soetamiseks tehtud väljaminekud (materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad).

Aruandes näidatud tegevusharudevahelised käibed kajastavad loetletud kolme tegevusharu omavahelisi tulusid ja kulusid. Samasse tegevusharusse kuuluvate ettevõtjate omavahelised käibed on aruande koostamisel elimineeritud.

Kontsernisiseses tehingutes tugineb hinnakujundus turutingimustele.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

(a) Tegevusharud

	Fikseeritud sidevõrk		Mobiilside		Muud tegevused		Elimineerimised		Konsolideeritud	
	2002	2001 Korrigeeritud	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001 Korrigeeritud
Äritulud										
Realiseerimise netokäive	2 343 330	2 459 869	2 123 981	1 694 569	-	-	-	-	4 467 311	4 154 438
Muud äritulud	135 057	100 399	22 873	29 678	55	25	-	-	157 985	130 102
Tegevusharude vaheline käive	148 268	311 940	310 438	492 658	120	211	(458 826)	(804 809)	-	-
Äritulud kokku*)	2 626 655	2 872 208	2 457 292	2 216 905	175	236	(458 826)	(804 809)	4 625 296	4 284 540
Tegevuskulud										
Toore, materjal, kaubad ja teenused	(632 416)	(755 956)	(871 343)	(595 599)	-	-	-	-	(1 503 759)	(1 351 555)
Mitmesugused tegevuskulud	(315 750)	(311 018)	(107 680)	(114 154)	(11 414)	(8 965)	-	-	(434 844)	(434 137)
Tööjõukulud	(388 562)	(420 713)	(112 496)	(105 310)	(11 947)	(8 731)	-	-	(513 005)	(534 754)
Muud ärikulud	(21 607)	(15 489)	(20 056)	(15 665)	(1 123)	(1 964)	-	-	(42 786)	(33 118)
Tegevusharude vaheline käive	(308 641)	(492 466)	(148 265)	(311 837)	(200)	(506)	457 106	804 809	-	-
Tegevuskulud kokku	(1 666 976)	(1 995 642)	(1 259 840)	(1 142 565)	(24 684)	(20 166)	457 106	804 809	(2 494 394)	(2 353 564)
Tegevuskasum / (kahjum) enne põhivara kulumit	959 679	876 566	1 197 452	1 074 340	(24 509)	(19 930)	(1 720)	-	2 130 902	1 930 976
Kulum	(653 835)	(817 077)	(345 677)	(317 676)	(1 340)	(1 266)	384	358	(1 000 468)	(1 135 661)
Tegevuskasum / (kahjum)	305 844	59 489	851 775	756 664	(25 849)	(21 196)	(1 336)	358	1 130 434	795 315
Tulud / (kulud) tütar- ja sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt	(2 915)	28 664	(2 238)	(1 836)	1 142 361	806 409	(1 142 361)	(806 409)	(5 153)	26 828
Kasum / (kahjum) valuutakursi muutustest	369	113	(30)	-	(7 429)	107	-	-	(7 090)	220
Muud finantstulud / (kulud)	(16 667)	(38 536)	7 584	2 050	22 616	24 547	-	-	13 533	(11 939)
Dividendide tulumaks	-	-	-	-	(91 298)	(30 932)	-	-	(91 298)	(30 932)
Vähemusosa	-	(557)	-	-	-	-	-	-	-	(557)
Aruandeaasta puhaskasum	286 631	49 173	857 091	756 878	1 040 401	778 935	(1 143 697)	(806 051)	1 040 426	778 935

*) Äritulud sisaldavad lõpetamata ehitusprojektide müügitulu summas 1 316 tuhat krooni, kusjuures tegelikud väljaminekud pluss arvatud brutokasum miinus brutokahjum oli kumulatiivselt 3 552 tuhat krooni ja tellijatelt saadud avansid 1 892 tuhat krooni.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

b) Muu informatsioon segmentide kaupa

	Fikseeritud sidevõrk		Mobiilside		Muud tegevused		Elimineerimised		Konsolideeritud	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Põhivara (v. a. tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad ja osad)	1 658 400	1 998 328	1 061 507	1 102 538	298 509	333 705	(297 445)	(326 039)	2 720 971	3 108 532
Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad ja osad	18 281	16 196	4 415	1 744	3 281 115	2 920 218	(3 281 115)	(2 920 218)	22 696	17 940
Käibevara	799 763	444 914	662 070	551 359	327 068	365 339	(91 130)	(251 942)	1 697 771	1 109 670
Varad kokku	2 476 444	2 459 438	1 727 992	1 655 641	3 906 692	3 619 262	(3 669 690)	(3 498 199)	4 441 438	4 236 142
Omakapital	1 742 239	1 480 220	1 541 143	1 440 929	3 900 135	3 615 351	(3 283 382)	(2 921 149)	3 900 135	3 615 351
Pikaajalised kohustused	306 793	365 439	7 666	8 330	480	454	(295 178)	(325 108)	19 761	49 115
Lühiajalised kohustused	427 412	613 779	179 183	206 382	6 077	3 457	(91 130)	(251 942)	521 542	571 676
Omakapital ja kohustused kokku	2 476 444	2 459 438	1 727 992	1 655 641	3 906 692	3 619 262	(3 669 690)	(3 498 199)	4 441 438	4 236 142
Kapitalimahutused	339 771	496 212	312 494	461 401	309	435	(1 720)	-	650 854	958 048

c) Realiseerimise netokäive turgude lõikes

	Fikseeritud sidevõrk		Mobiilside		Konsolideeritud	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Eesti siseturg	2 156 277	2 246 812	2 032 894	1 611 426	4 189 171	3 858 238
Eesti välisturg	187 053	213 057	91 087	83 143	278 140	296 200
	2 343 330	2 459 869	2 123 981	1 694 569	4 467 311	4 154 438

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad**Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

3. Kasumiaruande lisainformatsioon

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
(a) Realiseerimise netokäive				
Telekommunikatsiooniteenused	4 048 485	3 824 462	-	-
Kaubad	288 521	245 607	-	-
Muud teenused	98 884	53 045	-	-
Muud	31 421	31 324	-	-
	4 467 311	4 154 438	-	-
(b) Muud äritulud				
Kasum põhivara müügist	64 857	7 701	6	17
Kasum valuutakursi muutustest	4 705	6 409	1	2
Eelmise perioodi tulud	-	481	-	-
Saadud viivised ja trahvid	1 862	1 854	-	-
Muud	20 313	26 016	168	217
	91 737	42 461	175	236
(c) Tööjõukulud				
Palgakulu	(376 729)	(396 582)	(6 268)	(6 349)
Sotsiaalmaks	(127 928)	(133 547)	(3 231)	(2 255)
Pensionikulu	(2 324)	-	(2 324)	-
Töötuskindlustusmaksed	(1 824)	-	(26)	-
Muud	(4 200)	(4 625)	(98)	(127)
	(513 005)	(534 754)	(11 947)	(8 731)
(d) Muud kulud				
Kahjum põhivara müügist	(3 313)	(427)	(4)	(247)
Mahakantud põhivara	(6 826)	(8 747)	(15)	(10)
Kahjum valuutakursi muutusest	(4 299)	(7 214)	(6)	(14)
Sponsorlus	(20 988)	(9 082)	(978)	(1 312)
Kohalikud maksud	(342)	(318)	-	-
Muud kulud	(7 018)	(7 330)	(120)	(381)
	(42 786)	(33 118)	(1 123)	(1 964)
(e) Kulum				
Materiaalse põhivara kulum	(955 457)	(1 088 530)	(858)	(866)
Immateriaalse põhivara kulum	(45 011)	(47 131)	(482)	(400)
	(1 000 468)	(1 135 661)	(1 340)	(1 266)
(f) Muud finantstulud / (kulud)				
Intressitulu	23 782	18 735	25 129	33 411
Intressikulu	(7 200)	(15 665)	(33)	(3 262)
Kasum / (kahjum) valuutakursi muutusest, neto	(7 090)	220	(7 429)	107
Muud finantstulud	541	267	41	-
Muud finantskulud	(3 590)	(15 276)	(2 521)	(5 602)
	6 443	(11 719)	15 187	24 654

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

4. Maksustamine

Alates 1. jaanuarist 2000 kehtima hakanud tulumaksuseaduse kohaselt ei maksa Eestis registreeritud juriidilised isikud enam tulumaksu mitte teenitud, vaid jaotatud kasumilt.

Nimetatud seaduse kohaselt maksab äriühing tulumaksu määras 26/74 kõikidelt füüsilistele isikutele, tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute nimekirja mittekanatud mittetulundusühingutele ja sihtasutustele ning mitteresidentidele rahalises või mitterahalises vormis väljamakstud dividendidelt või muudelt kasumieraldistelt. Residentist äriühingule makstavaid dividende ei maksustata.

Aastate 1994-1999 jaotamata kasumi arvelt makstavate dividendide puhul on võimalik tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata väljamakstud dividendile vastavalt kasumiosalt varem makstud tulumaksu osa ning kuni 2000. aastani väljamakstud dividendidelt tasutud tulumaksu ettemaksu.

AS-il AS Eesti Telefon, kes on AS-i Eesti Telekom 100%-line tütarettevõtja, oli seisuga 31. detsember 1999 dividendidelt tasutud tulumaksu ettemaks summas 85 197 tuhat krooni. 1999. aasta aruande koostamise ajal tulumaksuseaduses puudus mehhanism vara realiseerimiseks ning see kanti erakorralisena kuluna kuludesse. 2000. aastal jõustunud tulumaksuseaduse kohaselt sai AS Eesti Telefon kanda tulumaksu ettemaksu üle emaettevõtjale. Tulumaksuseaduse muudatus kujundas seega mehhanismi varem kuluks kantud vara realiseerimiseks, mida on 2000. aasta arundes käsitletud erakorralise tuluna. AS Eesti Telekom kasutas temale üleantud ettemaksu tasaarveldamiseks dividendidelt arvestatava tulumaksu katteks 2001. aastal summas 30 932 tuhat krooni ja 2000. aastal - 54 265 tuhat krooni.

Dividendide tulumaksu kulu

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Maksukulude komponendid:				
Jooksev maksukulu	(91 298)	-	(91 298)	-
Dividendidelt tasutud tulumaksu ettemaksu kasutamine tasaarveldamisel	-	(30 932)	-	(30 932)
Dividendide tulumaksu kulu	(91 298)	(30 932)	(91 298)	(30 932)

Dividendide tulumaksu kulu arvestus

	2002
Väljamakstud dividendid	755 617
Maksustamisele kuuluvad dividendid	540 255
Arvestuslik tulumaks 26/74	(189 819)
Aastate 1994-1999 jaotamata kasumist makstavate dividendide arvelt tulumaksu vähendamine	94 409
Tütarettevõtjatelt dividendidega saadud tulumaksu mahaarvamise õigus	4 112
Dividendide tulumaksu kulu	(91 298)

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad**Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

5. Materiaalne põhivara**(a) Konsolideeritud**

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar ja sisseseade	Lõpetamata ehitus	Ettemaksed põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus						
31. detsember 2000	724 168	5 511 261	351 541	26 213	3 685	6 616 868
Soetamine	79 047	647 841	205 667	658 551	7 263	1 598 369
Müük ja mahakandmine (-)	(10 384)	(156 609)	(42 593)	-	-	(209 586)
Mahakantud seoses tütarettevõtja müügiga	-	(2 788)	(9 490)	(539)	-	(12 817)
Reklassifitseerimine	-	-	-	(668 054)	(9 536)	(677 590)
31. detsember 2001	792 831	5 999 705	505 125	16 171	1 412	7 315 244
Soetamine	30 664	485 121	80 992	492 112	11 769	1 100 658
Lisandunud seoses tütarettevõtja soetamisega	-	-	1 342	-	-	1 342
Müük ja mahakandmine (-)	(48 548)	(209 254)	(74 127)	-	-	(331 929)
Reklassifitseerimine	-	133	(133)	(473 853)	(12 391)	(486 244)
31. detsember 2002	774 947	6 275 705	513 199	34 430	790	7 599 071
Akumuleeritud kulum						
31. detsember 2000	398 575	2 806 958	177 247	-	-	3 382 780
Kulum	54 927	935 015	98 588	-	-	1 088 530
Müüdnud ja mahakantud põhivara kulum (-)	(9 457)	(146 910)	(36 638)	-	-	(193 005)
Mahakantud seoses tütarettevõtja müügiga	-	(1 504)	(5 426)	-	-	(6 930)
31. detsember 2001	444 045	3 593 559	233 771	-	-	4 271 375
Kulum	33 260	807 581	114 616	-	-	955 457
Müüdnud ja mahakantud põhivara kulum (-)	(34 287)	(195 394)	(71 753)	-	-	(301 434)
31. detsember 2002	443 018	4 205 746	276 634	-	-	4 925 398
Jääkmaksumus						
31. detsember 2001	348 786	2 406 146	271 354	16 171	1 412	3 043 869
31. detsember 2002	331 929	2 069 959	236 565	34 430	790	2 673 673

Välismaal asuva tütarettevõtja SIA Connecto Latvia osa kogu Grupi põhivaradest moodustab 0,01%. Seoses sellega ning lähtudes olulisuse printsiibist, ei ole materiaalse põhivara informatsioonis eraldi väljatoodud realiseerimata kursivahede mõju põhivara liikumise komponentidele.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad**Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

(b) Emaettevõtja

	Masinad ja seadmed	Muu inventar ja sisseseade	Kokku
Soetusmaksumus			
31. detsember 2000	1 875	3 710	5 585
Soetamine	290	129	419
Müük ja mahakandmine (-)	(1 031)	(1 001)	(2 032)
31. detsember 2001	1 134	2 838	3 972
Soetamine	-	121	121
Müük ja mahakandmine (-)	(152)	(289)	(441)
31. detsember 2002	982	2 670	3 652
Akumuleeritud kulum			
31. detsember 2000	481	1 335	1 816
Arvestatud kulum	236	630	866
Müüdüd ja mahakantud põhivara kulum (-)	(353)	(657)	(1 010)
31. detsember 2001	364	1 308	1 672
Arvestatud kulum	230	628	858
Müüdüd ja mahakantud põhivara kulum (-)	(60)	(245)	(305)
31. detsember 2002	534	1 691	2 225
Jääkmaksumus			
31. detsember 2001	770	1 530	2 300
31. detsember 2002	448	979	1 427

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad**Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

6. Kapitalirendiga soetatud põhivara (konsolideeritud)

	Lisa	Masinad ja seadmed kapitalirendil
Soetusmaksumus		
31. detsember 2000		21 258
Rendiperioodi lõppemine		(21 258)
31. detsember 2001		-
Soetamine		18 799
31. detsember 2002		18 799
Akumuleeritud kulum		
31. detsember 2000		1 452
Arvestatud kulum		3 141
Rendiperioodi lõppemine		(4 593)
31. detsember 2001		-
Arvestatud kulum		1 873
31. detsember 2002		1 873
Jääkmaksumus		
31. detsember 2001		-
31. detsember 2002		16 926
Kapitalirendi kohustus		
Saldo seisuga 31. detsember 2002		1 030
Lühiajaline osa	20 (b)	1 030
Aruandeperioodi põhiosa maksed		17 769
Aruandeperioodi intressikulu		502
Intressimäär aastas		7%

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad**Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

7. Immateriaalne põhivara

	KONSOLIDEERITUD			EMAETTEVÕTJA	
	Firmaväärtus	Litsentsid, patendid ja kaubamärgid	Kokku	Litsentsid, patendid ja kaubamärgid	Kokku
Soetusmaksumus					
31. detsember 2000	43 872	121 568	165 440	1 413	1 413
Soetamine	2 625	34 644	37 269	16	16
Mahakandmine (-)	-	(3 578)	(3 578)	-	-
31. detsember 2001	46 497	152 634	199 131	1 429	1 429
Soetamine	593	33 683	34 276	188	188
Lisandumine seoses tütarettevõtja soetamisega	-	212	212	-	-
Mahakandmine (-)	(3 218)	(50 429)	(53 647)	-	-
31. detsember 2002	43 872	136 100	179 972	1 617	1 617
Akumuleeritud kulum					
31. detsember 2000	17 077	80 761	97 838	32	32
Arvestatud kulum	14 606	32 525	47 131	400	400
Mahakantud põhivara kulum (-)	-	(1 977)	(1 977)	-	-
31. detsember 2001	31 683	111 309	142 992	432	432
Arvestatud kulum	11 230	33 781	45 011	482	482
Mahakantud põhivara kulum (-)	(2 728)	(47 843)	(50 571)	-	-
31. detsember 2002	40 185	97 247	137 432	914	914
Jääkmaksumus					
31. detsember 2001	14 814	41 325	56 139	997	997
31. detsember 2002	3 687	38 853	42 540	703	703

Välismaal asuva tütarettevõtja SIA Connecto Latvia osa kogu Grupi põhivaradest moodustab 0,25%. Seoses sellega ning lähtudes olulisuse printsiibist, ei ole immateriaalse põhivara informatsioonis eraldi väljatoodud realiseerimata kursivahede mõju põhivara liikumise komponentidele.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

8. Tütarettevõtjad

	Asukoha-riik	Osalus		Põhitegevus	Omanik
		2002	2001		
AS Eesti Telefon	Eesti	100%	100%	Pakub operaatoritele võrguteenuseid ning ettevõtjatele ja kodukasutajatele andmeside- ja internetitooteid, kõnesidelahendusi ja interneti sisuteenuseid	AS Eesti Telekom
AS Telefonipood	Eesti	100%	100%	Telekommunikatsioonialaste teenuste ja toodete jaemüük ja vahendus	AS Eesti Telefon
AS Connecto	Eesti	100%	100%	Telekommunikatsioonisüsteemide ehitus ja hooldus	AS Eesti Telefon
SIA Connecto Latvia	Läti	100%	0%	Telekommunikatsioonisüsteemide ehitus ja hooldus	AS Connecto
AS EMT	Eesti	100%	100%	Mobiilvõrkude rajamine, eksploateerimine ja mobiilside-teenuste osutamine	AS Eesti Telekom
AS Esmofon	Eesti	100%	100%	Telekommunikatsioonialaste teenuste ja toodete jaemüük ja vahendus	AS EMT
AS Esmofon Tartu	Eesti	0%	100%	Telekommunikatsioonialaste teenuste ja toodete jaemüük ja vahendus	AS EMT
AS Mobile Wholesale	Eesti	100%	100%	Mobiiltelefonide hulgimüük	AS EMT

AS Connecto omandas 11. veebruaril 2002 Lätis tegutseva telekommunikatsioonivõrgu ehitusfirma SIA Linki kõik aktsiad, laiendades sellega esmakordselt Eesti Telekom'i grupi tegevust välisturgudele. Ostu-müügilepingu kohaselt ostis AS Connecto 100% SIA Link aktsiaid Microlinki grupi kuuluvalt SIA Fortechilt. SIA Link uus ärinimi on SIA Connecto Latvia.

Vastavalt AS-i Esmofon Tartu aktsionäride otsusele on 29. augustist 2002 ettevõtja tegevus lõpetatud. Vastav finantsinvesteering on bilansis kajastatud lühiajalisena tema eeldatavas likvideerimisväärtuses 13 tuhat krooni.

9. Investeeringud sidusettevõtjatesse

	2002	2001
Aktsiate ja osade soetusmaksumus	36 216	26 216
Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum / (kahjum), miinus saadud dividendid	(13 520)	(8 276)
	22 696	17 940

Eesti Telekom grupi tütarettevõtjad, AS Eesti Telefon ja AS EMT, investeerisid 2002. aastal kumbki täiendavalt 5 miljonit krooni AS-i Sertifitseerimiskeskus, laiendades vastava kogusumma võrra sidusettevõtja aktsiakapitali.

Grupi sidusettevõtjate lühiülevaade seisuga 31. detsember 2002 on toodud alljärgnevalt:

	Asukoha-riik	Osalus		Põhitegevus	Omanik
		2002	2001		
AS Intergate	Eesti	50%	50%	Riskikapitali investeeringud innovatiivsetesse tehnoloogiaga seotud ettevõtetesse	AS Eesti Telefon
AS Sertifitseerimiskeskus	Eesti	50%	50%	Sertifitseerimis- ja ajatempliteenuste ning nendega seotud teenuste osutamine	AS Eesti Telefon – 25% AS EMT – 25%
EsData AS	Eesti	30%	30%	Interneti ja andmeside teenused, VoIP kaugekõneteenused ning kliendiseadmete majutusteenused	AS Eesti Telefon
OÜ Voicecom	Eesti	26%	26%	Mobiilsidega seotud teenuste pakkumiseks vajaliku arvuti-tarkvara projekteerimine ja valmistamine	AS EMT

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

10. Portfelliinvesteeringud

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Pikaajalised investeeringud:				
AS Rocca al Mare Suurhall	2 700	2 700	1 200	1 200
AS Hansapank	-	48	-	-
Vaata Maailma Sihtasutus	10	10	-	-
	2 710	2 758	1 200	1 200

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Liikumised muudes finantsinvesteeringutes				
Aruandeaasta algsaldo	2 758	9 071	1 200	1 200
Lisandumine	-	1 510	-	-
Reklassifitseerimine	(48)	-	-	-
Ümberhindlus	-	(7 823)	-	-
Aruandeaasta lõppsaldo	2 710	2 758	1 200	1 200

AS-i Eesti Telefon juhatus otsustas 2002. aastal müüa AS Hansapank aktsiad järgmisel aastal, mille tõttu nad on ümberklassifitseeritud bilansi kirjele "Portfelliinvesteeringud", kus nad on kajastatud turuväärtuses summas 342 tuhat krooni. Turuväärtuse ja soetusmaksumuse vahe summas 294 tuhat krooni on kajastatud kasumiaruandes muu finantstuluna.

Ülejäänud finantsinvesteeringud ei ole börsil noteeritud, mistõttu nende turuväärtus ei ole määratlev.

11. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
(a) Mitmesugused pikaajalised nõuded				
Kontserniseses nõuded	-	-	295 179	325 108
Pikaajalised nõuded sidusettevõtjate vastu	-	4 100	-	4 100
Muud pikaajalised nõuded	1 485	1 589	-	-
Pikaajalised ostjatelt laekumata arved	563	77	-	-
	2 048	5 766	295 179	329 208
(b) Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded				
Ostjatelt laekumata arved	430 330	403 324	-	3
Kontserniseses nõuded	-	-	43 364	186 160
Nõuded sidusettevõtjate vastu	4 919	517	4 161	74
Viitlaekumised	125 082	99 242	7 526	467
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	21 207	5 706	136	55
Muud lühiajalised nõuded	59 762	32 651	494	430
	641 300	541 440	55 681	187 189

12. Varud

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Kaubad, toore ja materjalid	42 053	59 238	-	-
Ostetud kaubad müügiks	25 720	36 261	-	1
Ettemaksed hankijatele	23 996	7 719	-	-
Lõpetamata toodang	1 659	795	-	-
	93 428	104 013	-	1

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

Varusid on 2002. aastal alla hinnatud kogusummas 3 611 tuhat krooni (2001: 6 000 tuhat krooni) tulenevalt nende realiseerimismaksumuse langemisest alla soetusmaksumuse.

13. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid koosnevad sularahast, pangakontodest ja likviidsetest finantsinvesteeringutest alljärgnevalt:

	KONSOLIDEERITUD	
	2002	2001
Arvelduskontod	125 504	120 901
Deposiidid	758 086	282 487
Sularaha kassa	399	245
Likviidsed aktsiad ja väärtpaberid	79 054	60 584
	963 043	464 217

Informatsioon Eesti Telekom grupi omanduses olevatest likviidsetest aktsiatest ja väärtpaberitest:

	Lisad	Soetus- maksumus	Ümberklassi- fitseerimine pikaajalisest lühiajaliseks	Ümber- hindlus	Bilansiline maksumus	Turuväärtus	Kogus
31. detsember 2001							
KFW International Finance võlakirjad		7 396	-	-	7 396	7 405	400 000
Export Development Corp. võlakirjad		18 916	-	-	18 916	18 940	1 000 000
LB Baden-Württemberg võlakirjad (EUR)		17 989	-	-	17 989	18 017	2 100 000
Bayerische Landesbanken võlakirjad (EUR)		16 283	-	-	16 283	16 308	1 900 000
		60 584	-	-	60 584	60 670	
31. detsember 2002							
Skandinaviska Enskilda Banken võlakirjad		39 299	-	-	39 299	39 760	4 000
Eesti Ühispaniga kommertspaberid		39 400	-	-	39 400	39 868	4 000
Hansapanga aktsiad	10	-	48	294	342	342	1 369
AS Esmofon Tartu aktsiad likvideerimisväärtuses	8	-	13	-	13	-	-
		78 699	61	294	79 054	79 970	

Põhitegevuse rahakäive on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeeringute ja finantstegevuse rahakäive on esitatud aruandeperioodil tehtud brutolaekumiste ja –väljamaksetena.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

14. Rendile antud vara

a) Kapitalirent

	KONSOLIDEERITUD	
	2002	2001
Netoinvesteering		
Alla 1 aasta	673	535
1-5 aastat	417	702
	1 090	1 237
Tuleviku intressitulu	99	147
Garanteerimata jääkväärtus	-	-
Brutoinvesteering		
Alla 1 aasta	736	591
1-5 aastat	453	853
	1 189	1 444
Kapitalirendimaksud		
Alla 1 aasta	972	889
1-5 aastat	118	436
	1 090	1 325

Intressitulu kapitalirendimaksetelt oli 2002. ja 2001. aastal vastavalt 171 ja 168 tuhat krooni ja on kajastatud kasumiaruande kirjel "Muud finantstulud / (kulud), neto".

Keskmine intressimäär kapitalirendilepingutel oli 8 -15 %.

b) Kasutusrent

Eesti Telekom grupi poolt kasutusrendile antud põhivarade bilansiline väärtus on alljärgnev:

	KONSOLIDEERITUD
	Muu inventar ja sisseseade
Soetusmaksumus	
31. detsember 2001	1 684
31. detsember 2002	1 618
Akumuleeritud kulum	
31. detsember 2001	478
31. detsember 2002	749
Jääkmaksumus	
31. detsember 2001	1 206
31. detsember 2002	869

Kasumiaruandes kajastatud kasutusrendile antud põhivara amortisatsioonikulu ja vastav renditulu on esitatud alljärgnevalt:

	KONSOLIDEERITUD
	Muu inventar ja sisseseade
Amortisatsioonikulu	
2001	290
2002	310
Renditulu	
2001	255
2002	554

Emaettevõtjal kapitali- ega kasutusrendile antud varasid ei ole.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

15. Omakapital

a) Aktsiakapital

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Emiteeritud aktsiad				
Lihtaktsiad nimiväärtusega 10 krooni aktsia kohta, täielikult makstud	137 383 178	137 383 178	137 383 178	137 383 178
Eelisaktsia nimiväärtusega 1 000 krooni aktsia kohta, täielikult makstud	1	1	1	1
	137 383 179	137 383 179	137 383 179	137 383 179

Mitterahalise sissemakse teel on tasutud 63 883 178 aktsia eest koguväärtuses 890 651 tuhat krooni.

AS Eesti Telekom lihtaktsiate omanikel on õigus saada dividende vastavalt üldkoosoleku otsustele ja iga aktsia annab ühe hääle emaettevõtja aktsionäride üldkoosolekul.

Eelisaktsia omanikul on eesõigus saada dividendi kindlaksmääratud summas – 10 000 tuhat krooni aastas. Eelisaktsia annab omanikule aktsionäride üldkoosolekul ühe hääle.

b) Muudatus aktsionäride struktuuris

26. märtsil 2002 teatasid AS-i Eesti Telekom strateegilised partnerid Soome Sonera ja Rootsi Telia ühinemisest. 9. detsembril 2002 sai ühinemine teoks ning ühinenud ettevõtte alustas tegevust TeliaSonera AB nime all.

TeliaSonera AB osalus AS-is Eesti Telekom on 49%. Vastavalt 1998. aasta detsembris sõlmitud aktsionäride lepingule ei tohi TeliaSonera AB osalus AS-is Eesti Telekom tõusta üle 49% enne viie aasta möödumist nimetatud lepingu jõustumisest või päeva, mil Eesti riigi osalus AS-is Eesti Telekom langeb alla 10%.

Telia ja Sonera ühinemise järgselt jagunevad AS-i Eesti Telekom lihtaktsiad järgmiselt:

Eesti Vabariik	37 485 000 aktsiat	(27,28%)
Avalikud investorid	32 580 422 aktsiat	(23,72%)
TeliaSonera AB:		
Telia AB	16 142 523 aktsiat	(11,75%)
Sonera Holding B.V.	16 142 523 aktsiat	(11,75%)
Baltic Tele AB	35 032 710 aktsiat	(25,50%)

c) Reservid

Reservidena on kajastatud:

- Äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reservkapital, mida võib aktsionäride üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks.
- Aazio – väljalastud aktsiate väljalaskehinna ning nimiväärtuse vahe (ülekurss).

d) Dividendid

Aruandeperioodil maksti välja dividende kogusummas 755 617 tuhat krooni. Bilansikuupäeva seisuga on juhatus teinud ettepaneku maksta dividende 6.00 krooni lihtaktsia kohta (2001: 5.50 krooni) ja 10 000 krooni eelisaktsia kohta (2001: 10 000 krooni). Kuna nimetatud dividendid on aktsionäride üldkoosoleku poolt kinnitamata, ei kajastata neid bilansis kohustusena.

e) Õigus aktsiate tagasiostmiseks

17. mail 2002 toimunud aktsionäride korraline üldkoosolek andis AS-ile Eesti Telekom õiguse ühe aasta jooksul (s.o. kuni 17. maini 2003; eelmine aktsionäride korraline üldkoosoleku otsus sama õiguse osas kehtis kuni 23. maini 2002) omandada AS Eesti Telekom lihtaktsiaid selliselt, et AS-ile Eesti Telekom kuuluvate omaaktsiate nimiväärtuste summa ei ületa seadusega lubatud piiri ning aktsia eest tasutav summa ei ole suurem kui A-aktsia omandamise päeval Tallinna Börsil AS-i Eesti Telekom A-aktsia eest tasutud kõrgeim hind. AS-il Eesti Telekom tuleb tasuda nimetatud aktsiate eest kontserni netovarast, mis ületab aktsiakapitali,

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

reservkapitali ja ülekurssi. Käesoleva otsuse täitmiseks omandatavate aktsiate arv määratakse enne igakordset ostutehingut AS-i Eesti Telekom nõukogu otsusega. Seisuga 31. detsember 2002 ei ole AS Eesti Telekom õigust aktsiate tagasiostuks kasutanud.

f) Töötajate aktsioptsioon

Vastav informatsioon on toodud lisas 18.

g) Baas- ja lahustatud tulu aktsia kohta

Baastulu aktsia kohta on arvestatud järgmiselt:

2002. aasta: 7,57 krooni = (1 040 426 000 - 10 000) : 137 383 178

2001. aasta: 5,67 krooni = (778 935 000 - 10 000) : 137 383 178

Arvestades asjaolu, et AS Eesti Telekom aktsia keskmine hind Eesti Väärtpaberite Kesksdepositooriumis oli 2002. aasta jooksul 77,86 krooni, puudub võlakirjadega seotud optsioonidel lahustav toime ning lahustatud tulu aktsia kohta on võrdne baastuluga aktsia kohta.

h) Aktsiainfo

Eesti Telekom aktsia on noteeritud HEX Tallinna Börsi põhinimekirjas ja Londoni Väärtpaberibörsi GDR-ide põhinimekirjas. GDR (Global Depositary Receipts) on hoiutäht, mis on võrdne kolme lihtaktsiaga. 25. veebruaril 2002 võttis Tallinna Börs kasutusele HEX kauplemissüsteemi ning sellest alates kaubeldakse ka AS-i Eesti Telekom aktsiaga HEX süsteemis. Alates 18. märtsist 2002 kaubeldakse GDR-idega International Order Book süsteemis.

2002. aasta jooksul oli AS-i Eesti Telekom aktsia kõrgeim hind Tallinna Börsil 98,10 krooni ja madalaim 62,59 krooni aktsia kohta. Aktsia keskmine hind oli 77,86 krooni aktsia kohta.

16. Laenud ja võlakohustused

Lisad	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
(a) Pikaajalised				
Tagatisega pangalaenud	17 (a, b)	-	23 273	-
Mittekonverteeritavad pikaajalised võlakohustused	17 (c)	19 281	25 388	-
Konverteeritavad pikaajalised võlakohustused	18	480	454	480
		19 761	49 115	480
(b) Lühiajalised				
Tagatisega pangalaenud - lühiajaline osa	17 (a, b)	23 273	79 238	-
Tagatiseta võlakohustused (v. a. pangalaenud)	17 (c)	10 923	8 928	-
Konverteeritavate pikaajaliste võlakohustuste lühiajaline osa	18	480	480	-
Kapitalirendikohustused	6, 20 (b)	1 030	-	-
		35 706	88 166	480

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad**Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

17. Informatsioon laenude kohta

Kontserni laenude tingimused on alljärgnevad:

	Intressi määr	Lisad	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
			2002	2001	2002	2001
(a) Pangalaenuid fikseeritud intressiga						
EUR-i laenuid	7,50%		-	55 965	-	-
(b) Pangalaenuid ujuva intressiga						
EUR-i laenuid	6 kuu EURIBOR+0,55%		23 273	46 546	-	-
			23 273	102 511	-	-
Lühiajaline osa (-)		16 (b)	(23 273)	(79 238)	-	-
Pikaajaline osa		16 (a)	-	23 273	-	-

Kontsernil on seisuga 31. detsember 2002 laenukohustus, mille võttis AS Eesti Telefon 27. juunil 1997 Nordic Investment Bank'ilt. Laenu lõplik tagasimaksmine toimub 18. septembril 2003. Laenu eesmärk finantseerida digitaalset, optilisel fiibril baseeruva telekommunikatsioonisüsteemi arendamist Eestis.

18. jaanuaril 2001 sõlmis AS Eesti Telekom rahvusvahelise pangasündikaadiga 40 miljoni euro suuruse krediidi liini lepingu tavapärase äritegevuse finantseerimiseks. Krediidi liini tähtajaks on 5 aastat ja intressimääraks EURIBOR+0,775%. Sündikaati kuuluvad Bankgesellschaft Berlin AG, the Dai-ichi Kangio Bank Ltd, Landesbank Schleswig Holstein Girozentrale, Leonia Bank plc, AB Swedbank ja AS Hansapank. Seisuga 31. detsember 2002 ei olnud krediidisummat kasutatud.

	Intressi- määr	Lisad	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
			2002	2001	2002	2001
(c) Mittekonverteeritavad pikaajalised kohustused						
	3 kuu					
Ujuva intressiga EUR*)	EURIBOR+3,5%		20 285	25 330	-	-
Pensionikohustused			8 316	8 960	-	-
Faktooringlepingud			1 603	26	-	-
			30 204	34 316	-	-
Lühiajaline osa (-)		16 (b)	(10 923)	(8 928)	-	-
Pikaajaline osa		16 (a)	19 281	25 388	-	-

*) AS-il Eesti Telefon on ujuva intressiga mittekonverteeritav võlakohustus, mis võeti Telia Finans AB-lt 30. detsembril 1994 summas 34 miljonit rootsi krooni äritegevuse finantseerimiseks. 20. veebruaril 2002 muudeti laenulepingut poolte kokkuleppel selliselt, et rootsi kroonides fikseeritud annuiteetlaenu intressimaksetega perioodi alguses (intressimäär K1 + marginaal) muutus eurodes fikseeritud tagasimaksetega laenuks intressimaksetega perioodi lõpus (intressimäär 3 kuu EURIBOR+3,5%). Sellega kaotati valuutarisk rootsi ja eesti krooni vahel. Laenu lõplik tagasimakse toimub 30. juunil 2005.

(d) Pangalaenude ja mittekonverteeritavate pikaajaliste võlakohustuste tagasimaksmine

	KONSOLIDEERITUD	
	Pangalaenuid	Mittekonverteeritavad pikaajalised võlakohustused
2003	23 273	10 923
2004	-	8 578
2005	-	4 338
2006	-	650
2007	-	650
Pärast seda	-	5 065
	23 273	30 204

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

18. Konverteeritavad võlakohustused

Töötajate aktsioptsioon

2001. aasta alguses käivitus Eesti Telekom grupi motivatsioonisüsteem. Süsteemi ühe osana emiteeriti AS Eesti Telekom vahetusvõlakirju väljastushinnaga 10 krooni, mis annavad õiguse 2003. aasta kevadel (A-seeria) ja 2004. aasta kevadel (B-seeria) märkida AS-i Eesti Telekom lihtaktsiaid hinnaga 90,62 krooni. 18. detsembrist 2000 kuni 5. jaanuarini 2001 toimunud vahetusvõlakirjade esmamärkimise käigus märgiti 144 grupi töötaja poolt 20 750 A-seeria ja 20 750 B-seeria võlakirja. AS-i Eesti Telekom juhatus aktsepteeris kõik märkimistaotlused.

2001. aasta lõpuks oli kokku emiteeritud ning märgitud 21 250 A-seeria ja 21 250 B-seeria vahetusvõlakirja. 2002. aasta jooksul täiendavalt emiteeriti ning märgiti 20 875 A-seeria ja 20 875 B-seeria võlakirja. 31. detsembril 2002 seisuga oli märgitud kokku 42 125 A-seeria ja 42 125 B-seeria võlakirja, mida võib vahetada vastavalt 421 250 AS-i Eesti Telekom lihtaktsia vastu 2003. aastal ja 421 250 AS-i Eesti Telekom lihtaktsia vastu 2004. aastal.

Iga võlakiri annab õiguse intressile 7% aastas, arvestatuna võlakirja nimiväärtuselt.

	Lisad	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
		2002	2001	2002	2001
Emiteeritud konverteeritavate võlakirjade nimiväärtus		843	425	843	425
Hinnalisand		56	-	56	-
Hinnalisandi diskonteerimine		(39)	-	(39)	-
Arvestatud intressid		101	29	101	29
Makstud intressid		(1)	-	(1)	-
		960	454	960	454
Lühiajaline osa (-)	16 (b)	(480)	-	(480)	-
Pikaajaline osa	16 (a)	480	454	480	454

19. Võlad hankijatele ja muud lühiajalised kohustused

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Hankijatele tasumata arved	244 850	260 932	744	874
Kontsernisisese kohustused	-	-	2 497	763
Ostjate ettemaksed	5 644	9 237	-	-
Maksuvõlad	28 553	32 697	-	354
Viitvõlad	189 026	152 644	2 356	1 466
Muud kohustused	-	168	-	-
Muud ettemakstud tulevaste perioodide tulud	1 464	10 350	-	-
	469 537	466 028	5 597	3 457

20. Kapitali- ja kasutusrent

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
(a) Kasutusrendi maksed				
Minimaalsed rendimaksed mitte-tühistatavate kasutusrendilepingute alusel tähtajaga:				
- kuni üks aasta	24 887	37 657	-	-
- üks kuni kaks aastat	16 910	32 355	-	-
- kaks kuni kolm aastat	8 794	23 558	-	-
- kolm kuni neli aastat	3 708	10 184	-	-
- neli kuni viis aastat	1 652	793	-	-
	55 951	104 547	-	-

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

	Lisad	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
		2002	2001	2002	2001
(b) Kapitalirendimaksud					
Kapitalirendimaksud kuuluvad maksmisele järgnevalt :					
- kuni üks aasta		1 087	-	-	-
Intressikulud (-)		(57)	-	-	-
Lühiajaline osa	6, 16 (b)	1 030	-	-	-

21. Eraldised (konsolideeritud)

	Koondamis- hüvitise eraldis	Tulemuspalga eraldis	Muud eraldised	Eraldised kokku
31. detsember 2001	11 035	6 397	50	17 482
Suurendatud aruandeaasta jooksul	10 732	6 395	319	17 446
Kasutatud aruandeaasta jooksul	(12 979)	(5 632)	(18)	(18 629)
31. detsember 2002	8 788	7 160	351	16 299

22. Finantsinstrumendid

Kontserni finantsaktivad hõlmavad raha, turukõlblikke väärtpapereid ja nõudeid ostjate vastu. Finantskohustused sisaldavad laene ja võlakohustusi ning hankijatele tasumata arveid. Finantsaktivate ja -kohustuste kohta kehtivad raamatupidamispõhimõtted on toodud finantsaruannete lisas 1.

Grupi likviidsete varade efektiivsemaks juhtimiseks, on kontsernil avatud kontsernikontod AS-is Eesti Hansapank, AS-is Eesti Ühispank ja AS-is Sampo Pank ning Lätis SIA-s Hansabanka. Kontsernikonto kaudu toimub vajaduse korral ka tütarettevõtjate finantseerimine.

Kontserni finantseerimisega ning likviidsete varade ja finantsriskide juhtimisega tegeleb Treasury vastavalt AS-i Eesti Telekom nõukogu poolt kinnitatud reeglitele.

(a) Intressimäära risk

Kontsern on intressimäärade tõusu vastu kindlustanud ühe laenu, kus läbi IRS-i (*Interest Rate Swap*) fikseeriti 3 kuu EURIBOR. Tehing on sõlmitud Nordea Bank Finland Plc. ning laenuleping, mille intressiriski maandati, on sõlmitud AS-i Eesti Telefon ja Telia Finans AB vahel.

Kontserni laenude intressimäärad ja tagasimaksmise tingimused on toodud finantsaruannete lisas 17.

(b) Krediidirisk

Krediidirisk esindab potentsiaalset raamatupidamiskahjumit, mis tekiks aruandekuupäeval juhul, kui lepingulised partnerid ei täidaks oma kohustusi. Kontsernil ei ole olulisi riske üksik klientide ega teiste suhtes. Vähendamaks krediidiriske, hindab kontsern järjepidevalt klientide maksedistsipliini. Juhtkond ei eelda kohustuste mittetäitmist klientide poolt.

Vabade rahaliste vahendite hoidmiseks, maaklerteenuse ostmiseks ning valuutatehingute teostamiseks on kontsernil lubatud ainult vähemalt Baa1 krediidireitingut omavaid Eesti pankasid ning vähemalt A2 krediidireitingut omavaid välispankasid.

(c) Õiglane väärtus

Raha ja raha ekvivalentide, debitoorsete võlgnevuste, laenude ja võlakohustuste õiglased väärtused ei erine oluliselt nende raamatupidamislikust väärtusest.

(d) Valuutakursiriskide maandamise instrumendid

Välisvaluutas fikseeritud võlakohustustest tulenevate valutariskide maandamiseks on kontsern rakendanud välisvaluuta optsiooni ning teostanud swap-tehinguid, samuti on grupi kontsernikontol riskide maandamiseks välisvaluuta aktiivaid.

31. detsembri 2002 seisuga kontsernil kehtivaid realiseerimata tuletisinstrumentide lepinguid valutariskide maandamiseks ei olnud.

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

23. Tütarettevõtjate aktsiate soetamine

AS Connecto omandas 11. veebruaril 2002 Lätis tegutseva võrguehitusfirma SIA Linki kõik aktsiad, laiendades sellega esmakordselt Eesti Telekom grupi tegevust välisriikidele. Ostu-müügilepingu kohaselt ostis AS Connecto 100% SIA Link aktsiaid Microlink gruppi kuuluvalt SIA-lt Fortech. Ostutehingu soetusmaksumus on 0 krooni.

SIA Link ostuga tahab AS Connecto laiendada teistesse Balti riikidesse oma strateegilisi tegevusi, milleks on fiksvõrgu, raadiovõrgu ja sisevõrgu lahenduste rajamine. SIA Link on asutatud 28. septembril 2000 ning firma tegeleb peamiselt ruumisestete võrkude ning traadita välisühenduste ehitamisega. SIA-s Link on 21 töötajat, ettevõtte käive on aastas umbes 10 miljonit krooni (639 tuhat eurot).

11. märtsil 2002 sai SIA Link uueks ärinimeks SIA Connecto Latvia.

Soetamise mõju firmaväärtuse kujunemisele ning rahavoogudele aastal 2002:

	2002		2001	
	Lisa	SIA Connecto Latvia	AS Esmofon Tartu (32%)	AS Telefonipood
Põhivara		730	404	-
Varud		1 089	380	-
Nõuded ostjate vastu		1 064	131	-
Muud nõuded		-	159	-
Raha ja pangakontod		26	944	-
Lühiajalised kohustused		(3 502)	(402)	-
Vähemusosanikele kuuluv aruandeaasta kasum		-	(41)	-
Varad ja kohustused (neto)		(593)	1 575	-
Firmaväärtus aktsiate soetamisel	7	593	2 625	-
Ostuhind kokku		-	4 200	-
Ostuvõla tasumine		-	-	10 286
Bruto rahavoog omandamisel		-	4 200	10 286

24. Seotud osapooled

a) AS Eesti Telekom nõukogu ja juhatuse liikmete hüvitised

Nõukogu ja juhatuse liikmetele 2002. aasta jooksul makstud hüvitised on kajastatud järgnevalt:

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Palgad	6 964	6 661	3 250	3 262

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad**Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde**

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

b) Tehingud seotud osapooltega

Hinnakujundus tehingutes seotud osapooltega tugineb turutingimustele.
Seotud osapooltega 2002. aastal toimunud tehingud on kajastatud järgnevalt:

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Osutatud telekommunikatsiooniteenused				
TeliaSonera AB	133 230	97 488	-	-
EsData AS	3 646	3 515	-	-
AS Sertifitseerimiskeskus	244	157	-	-
AS Intergate	40	77	-	-
OÜ Voicecom	87	93	-	-
AdvokaadibürooTark & Co	293	355	-	-
Muud tulud				
AS Eesti Telefon	-	-	-	71
AS EMT	-	-	120	140
TeliaSonera AB	1	-	-	-
AS Sertifitseerimiskeskus	-	37	-	-
OÜ Voicecom	-	1	-	-
AdvokaadibürooTark & Co	-	16	-	-
Ostetud telekommunikatsiooniteenused				
AS Eesti Telefon	-	-	124	243
AS EMT	-	-	77	262
AS Esmofon	-	-	-	1
TeliaSonera AB	113 480	69 845	-	-
EsData AS	365	274	34	120
OÜ Voicecom	2 104	2 642	-	-
Ostetud muud teenused				
TeliaSonera AB	4 022	6 936	-	-
Baltic Tele AB	-	1 579	-	-
OÜ Voicecom	23	275	-	-
AdvokaadibürooTark & Co	1 062	1 382	60	127
Finantstulud				
AS Eesti Telefon	-	-	14 976	26 145
AS EMT	-	-	712	576
AS Mobile Wholesale	-	-	535	46
SIA Connecto Latvia	-	-	55	-
AS Sertifitseerimiskeskus	267	74	267	74
Finantskulud				
TeliaSonera AB	1 208	2 041	-	-
Nõuded seotud osapooltele kokku				
AS Eesti Telefon	-	-	338 128	506 316
AS Mobile Wholesale	-	-	21	4 952
SIA Connecto Latvia	-	-	394	-
TeliaSonera AB	27 484	32 174	-	-
AS Sertifitseerimiskeskus	4 183	4 196	4 161	4 174
EsData AS	726	416	-	-
AS Intergate	-	5	-	-
OÜ Voicecom	10	8	-	-
AdvokaadibürooTark & Co	25	27	-	-
Võlad seotud osapooltele kokku				
AS Eesti Telefon	-	-	1 208	7
AS EMT	-	-	1 121	651
AS Connecto	-	-	105	67
AS Telefonipood	-	-	41	-
AS Esmofon	-	-	22	38
AS Eesti Telekom töötajad (vahetusvõlakirjad)	960	454	960	-
TeliaSonera AB	50 417	39 513	-	-
EsData AS	10	-	-	-
OÜ Voicecom	-	493	-	-
AdvokaadibürooTark & Co	-	86	-	-

AS Eesti Telekom ja tütarettevõtjad

Lisad 31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta finantsaruannete juurde

Finantsaruanded on koostatud tuhandetes kroonides (EEK)

25. Potentsiaalsed kohustused

Potentsiaalne dividendide tulumaksu kohustus

Alates 1. jaanuarist 2003 kehtima hakanud tulumaksuseaduse muudatuse kohaselt maksab residendist äriühing tulumaksu dividendina või muu kasumieraldisena jaotatud kasumilt olenemata selle saajast. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis kaasneb kogu jaotamata kasumi, ehk 2 078 954 tuhande krooni väljamaksmisele dividendidena, on 730 443 tuhat krooni. Tasumisele kuuluvat tulumaksu vähendatakse tütar- ja sidusettevõtja poolt makstud dividendi väljamaksmisel tasutud tulumaksu võrra.

Juhatus on teinud ettepaneku jaotada aktsionäridele dividendidena 824 309 tuhat krooni. Selle ettepaneku peab aktsionäride üldkoosolek heaks kiitma. Pidades silmas alates 1. jaanuarist 2003 kehtivat tulumaksu seadust, tekitab ettevõtjal dividendide väljamaksmisega seoses tulumaksukohustus 289 622 tuhat krooni.

Muud potentsiaalsed kohustused

	KONSOLIDEERITUD		EMAETTEVÕTJA	
	2002	2001	2002	2001
Endistele töötajatele antud garantiid	200	300	200	200
Tütarettevõtjatele antud garantiid	-	-	3 000	-
Ettevõtjatele antud garantiid	1 587	1 565	-	-
Kohtuprotsessid	192	-	-	-

26. Muud asjaolud

Kohtuvaidlus Konkurentsiametiga

Kogu 2002. aastal jätkus AS-i Eesti Telefon kohtumentlus Konkurentsiametiga. Konkurentsiamet tegi 24. aprillil 2001. AS-ile Eesti Telefon konkurentsiseaduse alusel ettekirjutuse mitte rakendada oma võrgus ühtsele võrgusisesele kõneteenusele minutihinda 34 senti normaalajal, 28 senti soodusajal ja 14 senti öösel. Konkurentsiamet kohustas AS-i Eesti Telefon rakendama alates 1. aprillist 2001 kehtestatud tariifidest madalamat hinda.

AS-i Eesti Telefon seisukoht on, et võrgusisesed kõne baashind vahemikus 14 – 34 senti on kulupõhine. Seetõttu ei nõustunud AS Eesti Telefon Konkurentsiameti ettekirjutusega ja vaidlustas 23. mail 2001 ettekirjutuse kohtus. AS Eesti Telefon võitis esimese ja teise astme kohtutes, kuid Konkurentsiamet kaebas otsuse edasi Riigikohtusse, kes tühistas 18. detsembril 2002 varasemad kohtuotsused ning saatis asja uueks läbivaatamiseks halduskohtule (esimese astme kohus). Riigikohus leidis oma otsuses, et Konkurentsiameti ettekirjutus võrgusisesed kõneteenuse minutihinna osas on puudulik ning antud küsimuses pole võimalik lõplikku seisukohta võtta, kuna esimese ja teise astme kohtud pole hinnanud kõiki tõendeid. Riigikohus leidis, et uuel läbivaatamisel tuleb halduskohtul asja õigeks lahendamiseks menetlusse kaasata Sideamet.

Mobiiltelefonivõrkudesse kõne lõpetamise tasude alandamine

Sideamet alustas 2002. aasta novembris menetlust mobiiltelefonivõrku kõne lõpetamise sidumistasude alandamise osas. Sideamet analüüsis mobiiltelefonivõrgu operaatorite sidumisteenuse tasusid ja jõudis järeldusele, et operaatorid ei ole sidumistasude arvutamisel lähtunud mõistlikust kasumist, nagu näeb ette telekommunikatsiooniseadus. Sideameti hinnangul looks sidumistasude alandamine eeldused välisriikidest Eestisse tehtavate kõnede kvaliteedi paranemisele ja hilisemale jaehinna langusele. Menetlus jätkub 2003. aastal.

27. Töötajad

Keskmine töötajate arv 2002. aastal oli 2 307 ja 2001. aastal oli keskmine töötajate arv 2 673.

28. Kontserni emaettevõtja

Kontserni emaettevõtja on AS Eesti Telekom, mis asub aadressil Roosikrantsi 2, 10119 Tallinn, Eesti Vabariik.

AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

AS-i Eesti Telekom aktsionäridele:

Oleme auditeerinud AS-i Eesti Telekom ja tema tütarettevõtjate (edaspidi "Grupp") konsolideeritud bilansse ning AS-i Eesti Telekom bilansse seisuga 31. detsember 2002 ja 2001 ning vastavaid kasumiaruandeid, rahakäibe aruandeid ja omakapitali liikumiste aruandeid. Nende finantsaruannete õigsuse eest vastutab AS Eesti Telekom juhatuse. Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame nimetatud finantsaruannete kohta meie auditite põhjal.

Meie auditid on läbi viidud vastavalt Rahvusvaheliste Auditeerimisstandarditele. Nimetatud standardite kohaselt planeerime ja viime auditi läbi saamaks piisavat kinnitust asjaolule, et finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega valeandmeid. Audit hõlmab tõendusmaterjalide, millel põhinevad finantsaruannetes ja nende lisades esitatud näitajad, väljavõtetist kontrolli. Samuti hõlmab audit hinnangu andmist kasutatud arvestuspõhimõtetele ja juhtkonna poolt tehtud olulisematele raamatupidamislikele hinnangutele ning seisukoha võtmist finantsaruannete üldise esitusviisi suhtes. Usume, et meie poolt läbiviidud auditid annavad piisava aluse arvamuse avaldamiseks.

Oleme seisukohal, et finantsaruanded kajastavad olulises osas õigesti ja õiglaselt Grupi konsolideeritud finantsolukorda ning AS-i Eesti Telekom finantsolukorda seisuga 31. detsember 2002 ja 2001, vastavate aruandeaastate majandustegevuse tulemusi, rahakäibeid ja omakapitali liikumisi kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega.

Villu Vaino
Vannutatud audiitor
25. veebruar 2003

AS Deloitte & Touche Audit